

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne izvezena dodeje in praznike. — Inzerati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2 50, do 300 vrst a Din 5, večji inzerati petič vrsta Din 4.— Popusti po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za uvozništvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10 351.

Za solidarnost balkanskih držav

V Sofiji pravijo, da nalagajo nova vprašanja solidarnosti tudi nova pojmovanja — Bolgarski glas ob obletnici pakta o večnem prijateljstvu z Jugoslavijo — Vedno vidnejša vloga Beograda pri urejevanju balkanskih odnosov

Sofija, 23. jan. e. Glede na skorajšnji sestanek sveta Balkanske zveze se bolgarski tisk zadovoljuje s ponatiskavanjem izjav tujega tiska in tujih novinskih agencij. »Mir« prinaša komentar svojega urednika, ki pravi: Interes, ki se je pojavil glede na sestanek med jugoslovenskim zunanjim ministrom Cincar-Markovićem in rumunjskim zunanjim ministrom Gafeniom, je bil zadovoljen s službenim obvestilom, namreč, da so se razpravljala vprašanja v zvezi z ureditvijo bodočega sestanka Balkanske zveze v Beogradu. Tak sestanek ni nič čudnega, zlasti ko se tudi ve, da je treba urediti tehnične podrobnosti glede sestanka.

Na prvem mestu v zvezi s tem se postavlja vprašanje ureditve rumunsko-madžarskih spornih vprašanj, kakor tudi vprašanje, ali je kaj izglede, da se sporna vprašanja rešijo povojno, da bi Balkanska zveza, ki se sestane 2. februarja, lahko zavzela svoje stališče. Navajajo se tudi še druga aktualna vprašanja. Kolikokrat se je že postavljalo o tem vprašanje in neka tujca agencija je poudarjala, da ponovno formuliranje statusa quo mnogo škoduje in da se smatra kot psihološko pogrešno pri nekaterih državah. Nova vprašanja solidarnosti nalagajo tudi nova pojmovanja.

Sofija, 23. jan. AA. Poluradni list »La Parole Bulgare« prinaša uvodnik glavnega urednika Stojana Caneva o priliki obletnice pakta o večnem prijateljstvu med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Canev se v članku spominja dneva, ko sta blagopokojni kralj Aleksander in kralj

Boris zarisala novo pot bolgarsko-jugoslovenskih odnosov. V članku se naglašja, da je zgodovinski in politični pomen pakta zelo velik, ker predstavlja eno najpomembnejših garancij za mir na Balkanu. Ta pakt ni naperjen proti nikomur ter predstavlja najodločnejši korak na poti k pomiritev Balkana. Ves balkanski in evropski tisk sta pokazala na posledice trajnega prijateljstva med Jugoslavijo in Bolgarijo glede splošne politike balkanskih držav.

Veliko zanimanje na Madžarskem

za prizadevanja Jugoslavije, da bi se uredili pogoji za sodelovanje vseh držav na Balkanu in v južnovzhodni Evropi

Budimpešta, 23. jan. e. V madžarskih političnih krogih je še vedno središče zanimanja sestanek med jugoslovenskim in rumunjskim zunanjim ministrom v Vrhu. Madžarski tisk posveča veliko pozornost sestanku, prinaša pa le komentarje in poročila tujih listov, zlasti italijanskih listov »Magyar Nemzet« in »Uvodnem sestanku poudarja, prizadevanje Jugoslavije napram Rumuniji, kakor Turčije napram Bolgariji, da bi se ustvarili pogoji za sodelovanje med vsemi balkanskimi državami, ki žele ohraniti svojo nevtralnost. Poleg tega pra-

sporazum, s katerim so bile ukinjene vojaške določbe neuillyske pogodbe. Je najvidnejši izraz tega pakta, ker predstavlja nov dokaz stremeljenju balkanskih narodov, da sami z iskrenimi sporazumi uredijo vsa vprašanja, ki jih zanimajo. Jugoslovensko-bolgarski pakt predstavlja živ instrument miru in to ravno v onem delu Evrope, ki so ga smatrali za trajno vulkansko ozemlje.

vi: Iskrenost in dobra volja Jugoslavije in Turčije sta bili vedno izven dvoma, ker se nista nikdar izneverili svojim zavezniškim obvezam iz kakih razlogov, kakor so jih nedavno uporabile druge države. Zato je upanje, da bo Rumuniji uspelo rešiti svoja zunanja vprašanja, da se ne samo rumunske, temveč splošno balkanske interese.

»Uj Magyarország« objavlja v poročilu svojeza beograjskega poročevalca, da bo jugoslovenski zunanji minister dr. Cincar Marković nedvomno nadaljeval svoje po-

sredovanje med Rumunijo in ostalo jugovzhodno Evropo. List pravi, da je dr. Cincar-Marković na svojem zadnjem sestanku v Vrhu izjavil, da bo Jugoslavija ostala zvesta politiki prijateljstva do sosedov, in da je pripravljena svoje dosedanje prijateljske odnose do njih v bodoče še bolj razširiti.

Madžarsko jugoslovenski klub v Budimpešti

Budimpešta, 23. jan. e. V četrtek bo ustanovna skupščina Madžarsko-jugoslovenskega kluba, ki bo tudi na kulturnem in književnem polju gojil prijateljske odnose med Madžarsko in Jugoslavijo. Za to ustanovno skupščino so bile povabile ugodne in vodilne osebe madžarskega javnega in književnega življenja.

Rumunski glas

Bukarešta, 23. jan. AA. (Stefani) Diplomatični urednik »Jurnal« piše, da bo konferenca sveta Balkanskega sporazuma v Beogradu posebnega pomena, ker se bo na njej ponovno potrdila volja balkanskih držav ohraniti miroljubno in nevtralnost stališče.

Sovj. Rusija — Turčija

Carib, 23. jan. z. »Neue Zürcher Zeitung« piše, da se presojajo odnosi med Turčijo in sovjetsko Rusijo danes mnogo ugodneje kakor pred enim letom. Po potresu v Anatoliji so sploh ponehale vse kombinacije o možnosti sovjetsko-turškega konflikta.

Nemške čete na rumunsko-sovjetski meji

Po sovjetskih vesteh je prišlo nemško vojaštvo zaradi možnosti napada na sovjetsko Rusijo, po italijanskem zatrdilu pa so vse zadevne vesti tendenciozne — V Bukarešti pravijo, da bodo nemške čete samo nadzorovale promet, istočasno pa grade v rumunski prestolnici protiletalska zaklonišča

Bukarešta, 23. jan. s. (Havas). Z rumunsko-sovjetske meje v Galiciji potujejo vesti, da so na območju železniške postaje došle nemške čete. Inozemski novinarji tudi poročajo, da so v Stanislavu te dni opazili 50 avtomobilov z nemškim vojaštvom. Sovjetski uradni krogi so pojasnjevali, da odhajajo te čete na madžarsko-sovjetsko in rumunsko-sovjetsko mejo, zaradi možnosti madžarsko-rumunsko-turškega napada na sovjetsko Rusijo.

Poleg tega poročajo, da je v Galiciji došlo več sto nemških strokovnjakov, katerih nalogo uradno pojasnjujejo z nadziranje repatriacije Nemcev iz sovjetskega dela Poljske in kontrolo železniškega prometa med Rumunijo in Nemčijo.

Pa zadnjih informacij pričakujejo v sovjetskem delu Galicije tudi prihoda vrhovnega inšpektorja gradnje nemških cest dr. Totha.

Bukarešta, 23. jan. s. (Havas). Vojaške oblasti so razdelile po Bukarešti le-pake, ki pozivajo hile posetnike, da v teku 30 dneh v svojih hišah dovrše protiletalska zaklonišča.

Nadalje so bili izdani pozivi za prijavo zaloz živil. Verjetno so jo predpriprave za uradno kontrolo prodaje živil.

Bukarešta, 23. jan. s. (Reuter). Po uradnih informacijah so došli oddelki nemške vojske na rumunsko mejo v sovjetskem delu Poljske. Fungirali pa bodo samo kot železniška policija na železniški progi iz Rumunije v Nemčijo preko sovjetskega ozemlja ter bodo na tej progi nadzorovali promet.

Prihod nemških čet je posledica stalnih nemških pritožb zaradi nerednega poslovanja železniškega prometa v sovjetskem delu Poljske, ki je povzročalo velike odložitve v pošiljkah rumunskega blaga za

rumunsko vojsko.

Kakor izjavljajo na odločilnih mestih v Bukarešti, je dobila rumunska vlada v tem smislu uradna pojasnila in tudi zagotovila, da prihod nemških čet ne pomeni večje koncentracije nemške vojske na rumunjski meji.

Kim, 23. jan. e. Vesti inozemskih listov, na podlagi katerih se vrše obsežne vojaške priprave na Karpatih, smatra italijanski tisk za tendenciozne in sodi, da jih vojna propaganda vojujočih se držav uporablja za svoja sredstva.

V zvezi s tem objavlja agencija Stefani vest, da v dobro poučenih rimskih krogih demantirajo glasove o novih pojava njih rumunjskih čet, ki so koncentrirane na rumunjski meji v Galiciji. Prav tako tudi v Bratislavi demantirajo vesti o koncentraciji nemških in slovaških čet na madžarski meji.

Potopljene ladje

London, 23. jan. AA. (Reuter). Komunikacije angleške admiraltete pravi: Angleška admiralteta z žalostjo izjavlja, da je ladja Nj. kr. Veličanstva »Valdora« izgubljena in da se lahko smatra, da se je potopila. Člani posadke Valdore so bili državljanji devetih držav.

Oslo, 23. jan. i. Norveški parnik »Lotos« je nasledel na mino in se potopil. Švedski parnik »Mauritas«, ki je obsegal 1600 ton, je najbrž tudi izgubljen, kajti neka angleška stražna ladja je našla dve trupli mornarjev v Severnem morju. Včeraj je blizu norveške obale nastala eksplozija na 1300-tonskem švedskem parniku »Foxen«, ki se je že čez nekaj minut potopil. Pogrešajo 18 mož posadke, ki so najbrž utonili.

Kodanj, 23. jan. i. Z včeraj potopljenim danskim parnikom »Tekla« je danska trgovska mornarica izgubila že 12 parnikov. Utonilo je tudi 9 mož posadke, vsega skupaj pa je danska mornarica izgubila dozdaj 124 mornarjev.

London, 23. jan. s. (Reuter). Po poročilu z Gibraltara je neka nemška podmornica včeraj 150 milj od portugalske obale s torpedom potopila neki 5000-tonski grški parnik. Šest grških mornarjev je bilo ubitih, 12 drugih pa je rešila italijanska ladja v Gibraltaru.

Iz Ceute v španskem Maroku poročajo, da so silili včeraj z Gibraltarske ožine topovsko streljanje. Pozneje so opazili neki rušilec, nad njim pa vojno letalo.

Vsi potniki z »Orazia« rešeni

Marseille, 23. jan. AA. (Havas) Francoška admiralteta v Toulonu je uradno obvestila italijanskega generalnega konzula, da so našli vse čolne, ki so pripadali italijanski ladji »Orazia«. Med potniki torej ni žrtev. Samo nekaj kurjačev in strojničev, ki so bili v strojnem oddelku ni odgovorilo na pozive reševalcev. Brodolomci, ki so včeraj prispeli v Marseille, so snoči že odpotovali v Italijo.

Angleško-švicarska trgovinska pogodba

London, 23. januarja. AA. (Reuter). Izve se, da bo v dveh tednih podpisan sporazum med Anglijo in Švico o ureditvi trgovinskih vprašanj, ki so nastala v zvezi s sedanjim položajem. Kakor se izve, se bo na osnovi novega sporazuma začasno pomečani švicarski izvoz v Anglijo zopet povečal v sorazmerju z angleškim izvozom v Švico. Smatra se za verjetno, da bo Anglija izvozila v Švico več premoga, izvoz strojev, tekstilnega blaga, gume in petroleja pa bo verjetno ostal na isti višini kot doslej.

Redna letalska zveza Berlin—Moskva

Moskva, 23. januarja. AA. (DNB). Danes se je začel redni zračni promet med Berlinom in Moskvo in obratno. Prvo nemško letalo je prispelo danes navzlic mrazu in neugodnim atmosferskim razmeram na letališče v Moskvi.

Iz notranje politike

POLEG ZADOVOLJNEGA NARODA MORAJO BITI ZADOVOLJNI TUDI DRŽAVNI URADNIKI

V Zagrebu so se sestali poštni uradniki, služitelji in dnevnica, ki so razpravljali o težkem stanju, v katerem morajo živeti zaradi naraščajočih cen življenjskih potrebščin. Po dolgi in vsestranski razpravi o svojem materialnem in pravnem položaju so slednjim soglasno sprejeli resolucijo, v kateri ugotavljajo, da so se cene v primeri z 1. 1. 1935 povišale za 50%, kar mora voditi do popolnega siromaštva. Nadalje ugotavljajo, da je zakon iz 1. 1. 1931 vzel državnim uslužbencem stalnost v službi in svobodo profesionalnega organiziranja, kakor tudi svobodo stanovanjskega tiska. Zjaj ko kr. vlada rešuje mnoga državna vprašanja, da bi mogla konsolidirana država mirno gledati v bodočnost v težkem mednarodnem položaju, je neogibno potrebno, da bodo poleg zadovoljnega naroda zadovoljni tudi državni uradniki.

Resolucija zahteva nato takojšnjo trinajsto plačo kot prvo pomoč, nadalje takojšnje povečanje plač v sorazmerju z današnjo dragotino, ustanovitev komisije iz zastopnikov vseh organizacij državnih namestencev, ki naj bi določevala zvišanje ali znižanje draginskih doklad. Nadalje zahteva resolucija svobodno delovanje stanovskih organizacij, gospodarsko izenačenje moških in ženskih državnih uslužbenecv, čimprej sprejetje novega zakona o uradnikih in slednjič ukinitev uredbe o prisilni nabavi plinskih mask.

Z zborovanja so bile poslane pozdravne brzojavke ministrskemu predsedniku, podpredsedniku vlade in poštному ministru.

MI SMO DOBRO PRIPRAVLJENI

Tako je izjavil minister dr. Branko Čubrilović na shodu v Prijedoru, ko je govoril o zunanje-političnem položaju. »Ljudstvo se vprašuje,« je rekel, »ali bo vojna ali ne. V sedanjem sporu smo zavzeli stališče nevtralnosti nasproti obojema vojujočima se blokom. Toda vse naš aparat nič in dan beži nad usodo našega naroda. V primeru, da prestopi tuja noga našo mejo, smo mi dobro pripravljeni.«

POLOŽAJ DR. VI. MAČKA

»Srpska Stampac«, ki izhaja v Zagrebu, piše: Skupno s svojimi izbranimi političnimi sodelavci se je dr. Maček resno lotil velikega narodnega posla. Od tega dela bo imel velike koristi tudi srbski narod, kajti kakor se bo godilo hrvaškemu narodu v banovini Hrvatski, tako se bo godilo tudi srbskemu narodu. Mi Srbi spremljamo z veliko vero državniško in reformatorsko delo dr. Mačka ter je treba, da mu pomagamo. Sveta dolžnost vsakega Srba je, da podpre delo velikega hrvaškega in jugoslovanskega državnika dr. Mačka, ki je nedavno v srbski patriarhiji odkril svoje veliko slovansko srce ter na pozdrav srbskega episkopa rekel: Zjaj moremo zadržati v slovansko in jugoslovansko, ker so s srbsko hrvaškim sporazumom odstranjene vse ovire.

Na že omenjenem shodu pa je minister dr. Čubrilović rekel: Prvo, kar smo storili, je, da so se narodni neprijatelji v državi prepričali, da dr. Maček ni proti državi, kajti on sedi danes na desni strani kneza namestnika. Vi v Bosanski Krajini ste te že davno sprevideli, ker ste vedeli, da se more Jugoslavija očuvati, ako jo bodo skupno branili Srbi, Hrvati in Slovenci.

SRBSKI GLAS O HRVATIH

Negotinske »Krajinke Novine« pišejo: »Nezadovoljnih na Hrvatskem in pravljih S srbske strani je potrebno več razumevanja za delo sporazuma. Srbski ekstremisti morajo zapustiti svoj šovinizem in svoje pretenzije na superiornost v državi. Menda se pri pravih Srbih ne bo zbudila zavist zato, ker so Hrvati postali zadovoljni v tej državi.«

HSS IN SAMOSTOJNI DEMOKRATI

V nedeljo je bilo v Slavonskem Brodu zborovanje Hrvatske seljačke stranke, katerega se je udeležil član strankinega vodstva dr. Žiga Scholl. Na zborovanju je govoril tudi narodni poslanec dr. Filip Marković, ki je v ostrem tonu napadal dele samostojnih demokratov v mestu in v srozu, češ da skušajo zbrati najizrazitejše nasprotnike Hrvatov. Izjavil je: S takimi ljudmi ne moremo delati. Oni naj si najprej s pepelom potresejo svoje glave in se spokorijo.

NASI KATOLISKI NEMCI PROTI KULTURBUNDU

Glasilo katoliških Nemcev v Jugoslaviji »Die Donau« (Apatin) kritizira v svojem uvodniku tako imenovani obnovitveni pokret in njegovega vodjo dr. Avenderja. List pravi, da mu je bila borba valjena in da so »Erneuerer« preveč strahopetni in nepošteni, da bi sporečili ljudstvu svoje prave in tajne cilje. »Die Donau« navaja nato posamezne stavke iz letošnjega koledarja »Erneuerer«, ki napada katoliško cerkev ter obtožuje vodjo Kulturbunda dr. Janka, ki je napisal predgovor za ta koledar.

List zaključuje svoje obtožbo z besedami: Iz tega izhaja samo en neogibni sklep, da vsak Nemec, ki kljub vsemu temu še nadalje ostane član te organizacije, izdaja svojo katoliško vero. Vsi katoliški starši, ki dovoljujejo, da pripadajo njih otroci temu pokretu, prevzemajo nase velik greh in težko odgovornost. Verjetno je, da se bodo spametovali oni kratkovidni katoliki, ki so postali žrtve navadnih ubijalcev tako imenovanega obnovitvenega pokreta.

Pritisk na nevtralne države

V Italiji ne verujejo, da bi se nevtralne države vmešale v vojno — Tudi Nemčija želi, da ostanejo nevtralci izven vojne

Rim, 23. jan. AA. Diplomatski urednik agencije Stefani komentira uradne govore in pisanje tiska zapadnih velešil, da bi se nevtralne države vmešale v vojno. Toda obvestila, ki jih objavlja isti tisk, potrjujejo, da nevtralne države ne kažejo nobenega znaka o taki orientaciji. Zaprane nevtralne države še naprej pazijo na nedotakljivost svojega ozemlja in tudi skandinavske države ne kažejo nobenega znaka, da bi se hotele mešati v spopad.

Isto zadržanje kažejo tudi podunavske države, kjer obtožijo stremeljenju, da se prouče pogoji, s pomočjo katerih bi se mogla potavljati nastotja in prebrestite

žave, ki se obstojajo. Značilna je v tem pogledu vest, ki jo je londonski tisk dobil iz Beograda, da bo balkanski sporazum potrdil voljo držav, ki so vključene v tem sporazumu, da do konca vodijo nevtralno politiko.

Nemški tisk energično odklanja angleško tezo, da bi se morale nevtralne države pridružiti zapadnim velešilam. Vsekakor v bodoče ne bo mogoče obtoževati Nemčijo, da vrši pritisk na nevtralne države posebno še, ker je znana volja Nemčije, da nevtralne države ostanejo izven vojnega spopada.

držuje pravico, da bo za nastalo škodo zahtevala od angleške vlade odškodnino. Podtanjnik zunanjeja ministrstva Wallis je izjavil, da bo ameriška vlada pri angleški vladi protestirala tudi zato, ker Anglija ne daje za izvoz ameriškega tabaka v Anglijo več na razpolago zadostne količine dolarjev in je zaradi tega ves izvoz zastal.

Žrtev atentata

Bagdad, 23. jan. i. Irski finančni minister Rusten Hajdar, na katerega je bil pretekli teden izvršen atentat, je včeraj podlel poškodbam. Kakor znano, je streljanje nekateri odpuščeni policijski uradnik in ga zadel v trebuh.

Prva seja poljskega parlamenta

Pariz, 23. jan. s. (Reuter). Danes bo v poljskem poslanstvu v Parizu prva seja poljskega parlamenta v emigraciji. Med drugimi bodo na seji govorili poljski predsednik Raczewski, predsednik vlade general Sikorski in prvi predsednik poljske republike Paderewski.

Papež o trpljenju Poljakov

Rim, 23. jan. s. (Reuter) Vatikanski radio je včeraj govoril o položaju prebivalstva na Poljskem. Napovedovalec je dejal, da je papež z boleščjo silil poročila o trpljenju Poljske, v katere vstajenje trdno veruje.

Trpljenje poljskega naroda je zelo veliko že v sovjetskem delu Poljske. Še huje pa je v nemškem delu. Tako iz Varšave kakor tudi Krakova, Pomorja, Poznanja, Slezije itd. prihajajo vsak dan poročila o preganjanju Poljakov. Prebivalstvo je brez pomoči.

Iz zapadne Poljske sistematično izseljujejo prebivalstvo in hočejo zemljo odvzeti Poljakom ter jo dati Nemcem. Ljudi preganjajo v najhujši zimi z domov z metodami, ki so v najskrajnejši meri. 70 procentov prebivalstva na Poljskem strada. Življa pa kljub temu vozijo iz Poljske v Nemčijo, da nadomeste zaloge živil v Berlinu.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

Ameriške pritožbe

Washington, 23. jan. s. (Reuter). Angleški poslanik lord Lothian je imel včeraj dolg razgovor z ameriškim zunanjim ministrom Hullom. Po uradnem pojasnilu je razgovor veljal splošno proučitev vprašanj, ki zanimajo obe državi.

Zunanji minister Hull je izročil angleškemu poslaniku tudi pismen ameriški protest zaradi pregledovanja ameriških ladij v angleških kontrolnih postajah v Sredozemlju. Ameriška vlada zahteva, da se doba pregledovanja skrajša ter ugotavlja, da je sedanje postopanje angleških kontrolnih oblasti v nasprotju z ameriškim nevtralnostnim zakonom. Ameriška vlada si pri-

Umik sovjetskih čet pri Markjärviu

Po zadnjih še ne potrjenih vesteh so sovjeti izpraznili utrjene postojanke pri Markä

Helsinki, 23. jan. s. (Reuter). Na Karelski zemljski ozini in ob Ladoškem jezeru so po zadnjih poročilih v teku hudi boji. Sovjetske čete so ob reki Taipale in na severu Ladoškega jezera podvezle ponovno napade, ki imajo namen, da prodrejo z boka za utrbo Mannerheimove linije. Kakor poročajo Fini, so bili doslej vsi sovjetski napadi odbiti.

Tudi velika bitka pri Markjärviu in Salli je še v teku. Neoficielna poročila pravijo, da je sovjetska vojska v tem predelu v splošnem umiku.

Poluradna finska poročila pravijo, da je bila pri sobotnem napadu finskih letal na

Kronstat poškodovana neka večja sovjetska letalska baza. Pri napadih na sovjetska letališča na Estonskem je bilo uničenih mnogo sovjetskih letal.

Po zadnjih poročilih so morali sovjeti mesto Markjärvi in utrjene postojanke v okolici mesta že izprazniti in se še nadalje umikajo. Vest pa še ni potrjena.

Z norveške meje na daljnem severu poročajo, da je bila zadnje dni opažena večja aktivnost sovjetskega letalstva. Sovjetska letala so izvršila več bombnih napadov na finska mesta, očitno s svojega oporišča Murmansk.

so sovjetska letala sploh doslej metala bomb na Helsinki. Visek laži v tem pogledu pa je sovjetska trditve, ki so jo razširili te dni po radiu, da so sovjetska letala metala na delavsko predmestje Helsinkov samo kruh za ubogo finsko prebivalstvo. V resnici so bile vržene seveda bombe, ki so porušile več delavskih hiš, ubile več oseb in jih mnogo ranile.

Estonski demanti

Tallin, 23. jan. AA. (Reuter). Uradno zanikajo vest, da bi bila finska letala bombardirala sovjetsko oporišče Baltiski in sovjetsko letališče v bližini Tallina.

Ves svet pomaga Finski

Stockholm, 23. jan. s. (Reuter) Finski pomožni fond na Švedskem je narasel že na 6.000.000 angleških funtov vrednosti. V Oslu so vsi lastniki takšnih sklenili, da dajo za tri dni vse svoje dohodke na razpolago finskemu pomožnemu fondu.

V Ottavi je včeraj sporočil kanadski ministri predsednik Mackenzie King, da je kanadska vlada odobrila Finski kredit 100.000 kanadskih dolarjev za nabavo živil.

V Zedinjenih državah je finski pomožni fond dosegel že vsoto 1 milijona dolarjev. Nadaljnji 600.000 je že na razpolago finski vladi, 400.000 dolarjev pa je bilo že nakazano.

Posebna komisija angleške delavske stranke pod vodstvom sira Cintrina je dospela v Stockholm in nadaljuje danes pot na Finsko.

New York, 23. jan. AA. Bivši ameriški predsednik Hoover je izjavil, da je bilo doslej zbranih 1 milijon dolarjev v fond za pomoč Finski.

Prihod italijanskih prostovoljcev

Helsinki, 23. jan. AA. (Reuter) Sovjetska vojska je začela ponovno napadati ob severovzhodni obali Ladoškega jezera Finci so odbili sovjetske napade na več točkah. Včeraj so v Helsinki prispeli italijanski drugi prostovoljci. Nek italijanski pilot, ki je bil obelkan finski letalsko uniformo, je izjavil novinarjem, da je prepričan v končno zmago Finske, ker svet nikoli ne bo dopustil boljševiške deklin. Borba pri Salli se še nadalje vodi in je zelo srida. Finci s svojo taktiko razdvajajo sovjetske oddelke od njihovih glavnih enot. Sovjetska letala mečejo bombe s pomočjo na dobranov rakete, da bi na ta način osvetlila ozemlje za bombnike. Sovjetski letalci, ki so jih Fini ujeli pri napadu, so primanjkuje sovjetski vojski benčina.

Bivši predsednik Motta umrl

Curi, 23. jan. I. Bivši švicarski zvezni predsednik Giuseppe Motta je davi po kratkem bolehanju umrl v starosti 69 let. Pokojnik je bil eden največjih in najpomembnejših švicarskih državnikov in je bil že od leta 1911 dalje član zveznega sveta in sicer do leta 1920 kot šef finančnega oddelka ter član zveznega odbora, a petkrat je bil izvoljen tudi za predsednika zvezne republike. Poleg tega je bil Motta častni predsednik Društva narodov in je bil tudi na zadnjem zasedanju Društva narodov izvoljen za častnega predsednika.

Predsednik Motta je večkrat vzbudil pozornost v svetovni javnosti, zlasti takrat, ko se je odločil protiviti vstopu sovjetske Rusije v Društvo narodov, in pa leta 1934, ko je kot delegat švice pri Društvu narodov v Ženevi zahteval, da morajo Anglija, Francija, Italija in Nemčija plačati švici 100 milijonov frankov, češ da je švica zaradi svetovne vojne utrpela škodo. Škoda Ministri Eden, Barthou in delegat Aloisi so se tej zahtevi odločno uprli. Nedvomno je, da je imel Motta za švico velike zasluge in da pomeni njegova smrt za državo hud udarec.

Senator Borah na mrtvaškem odru

Washington, 23. jan. AA. Truplo senatorja Boraha so prenesli v staro slavno dvorano senata, kjer je bila v prisotnosti predsednika Roosevelta, članov vlade, parlamenta in diplomatske zbornice ter pokojnikove vdove zadušnica. Odtod so krsto prenesli v državo Idaho, kjer bo Borah pokopan.

Washington, 23. jan. AA. (Reuter). Pogreb senatorja Boraha bo v petek v Box City v državi Idaho.

Boloinica

ROLEDAK

Danes: Torek, 23. januarja: Zaročja Marje Devce

DANASJE PRIREDITVE

Kino Matice: Roman spahija

Kino Sloga: Ljubimec po naročilu

Kino Union: Vražji študentje

Kino Moste: Donski kozaki in Zrcalo življenja

Razstava slikarja E. Deržaja v Jakopičevem paviljonu

Prirodoslovno društvo: predavanje docenta dr. Oskarja Reye »Najzanimljiviši in najtoplejši kraji v Sloveniji ob 18.15 v mineraloški predavalnici na univerzi

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bekarčić, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murrayer, Sv. Petra cesta 78.

Iz Litije

Legija koroških borcev. V gostilniških prostorih g. Lapa v Litiji so se zbrali v nedeljo bivši borci za našo severno mejo, združeni v krajevni organizaciji Legije koroških borcev, da čujejo poročila svoje društvene uprave o delu v preteklem letu. Občni zbor je potekel v najlepši tovarski sliki. Popolna enotnost se je najprej pokazala pri izvolitvi nove društvene uprave pod predsedstvom tov. Brilja, lekarnarja iz Litije.

Sneg ovira promet

Velike zamude vlakov — Prometne težkoče v Ljubljani

Ljubljana, 23. januarja.

Silne množine snega so seveda povzročile velike motnje v železniškem prometu, kakor tudi precejšnje zamude vlakov. Tehniško vodstvo ljubljanske železniške direkcije je poslal danes na progo vse razpoložljive lokomotive s snežnimi plugi, kakor tudi vse delavce, da bi očistili progo in razne naprave. Sneg ovira zlasti premikanje kmetov, ki jih morajo sprosti čistiti.

Na Krašu divja razen snežnih metežev tudi silna burja, zaradi česar se lokomotive ohlajajo in prihajajo vlaki z velikimi zamudami. Brzi vlak Trst—Boograd, ki bi moral priti ob pol 2. zjutraj, je prišel šele ob pol 4. in je odšel pri 12. Ljubljani šele ob 6.45. Vrhničani je davi komaj prispel pri 12. Ljubljano, imel je 45 minut zamude. Povprečno imajo vsi vlaki po 100 do 150 minut zamude. Današnji beograjski prvi vlak je bil napovedan s 100minutno zamudo, verjetno pa je, da je bil še več. Na nekaterih progah, zlasti v soteskah, se trgajo tudi plazovi, ki gasijo proge, tako med Savo in Zagorjem, med Zidanim mostom in Rimskimi toplicami. Deloma se je moral zaradi tega promet vrstiti na progi Ljubljana—Zidani most le po enem tiru.

Po poročilih, ki jih je prejela železniška direkcija, sneži na vsem njenem področju; višina snega se giblje od 36 cm do 1 m in še več. Tako javljajo: Bled 95 cm snega, Boh. Bistrica celo 1 m. Kočevje 75 cm. Ljutomer 38, št. Janž na Dolenjskem 45 centimetrov itd. Temperature so povprečno od —8 do —15 stopinj Celz. Sneži neprestano in gosto, ponekod so pravi meteži.

Zdi se, da smo v Ljubljani povsem razgledni nad snegom ter da se ga ne moremo več niti otepati. Prejšnje dni so bili odloščeni vsaj hodniki in sneg zoran na glavnih cestah, davi pa smo bili zasuti s snegom ne le na periferiji, temveč tudi sredi mesta, kakor da nameravajo vsi nastopiti zimsko spanje in nam je vseeno, če bo zapadlo kak meter več ali manj snega.

Mnoge ceste na periferiji so bile davi tako zamedene s snegom, da otroci niso mogli v šolo. Nekateri so sicer odšli z doma, a so se morali vrniti. Ljudje so davi prihajali v službo z velikimi zamudami, saj so celo odrasli s težavo gazili visok sneg, tramvaj pa ni vozil prav tedaj, ko je sicer najzlahnejši promet. Snežno orajo, ki je čistilo tramvajsko progo od remize proti mestu, je ob 6.30 zastalo pred pivovarno Union na Celovški cesti. Razumljivo je, da tramvaj ni mogel voziti, dokler niso bile čiste proge. Ob 8. je bil vzpostavljen tramvajski promet, a tramvaj je vozil z velikimi zamudami.

Dopolodne je sneg znatno oviral ves promet po mestu, ker je še neprestano snežilo. Ceste so bile tako zasnežene, da je bil marsikje onemogočen promet z motornimi vozili. Meščani se danes niso mogli zalagati s kurivom; nekateri so naročili kurivo že pred dnevi, a ga še vedno niso dobili, zdaj je pa prevoz težjih tovorov sploh onemogočen, dokler ne bodo očistene ceste. Zelo slabo je založen živilski trg, saj je dovoz živil skoraj povsem onemogočen.

Slepo so mu zaupali...

V petih letih je poneveril kot blagajnik, knjigovodja ter inkasant skoraj 200.000 din

Ljubljana, 23. januarja

Po statistiki o kriminalnih dejanjih po § 118 k. z. pride pred sodnike mnogo manj obtožencev, ki so denar poneverili, kakor obtožencev, ki so denar ukradli. Med defraudanti pa jih je zopet zelo malo, ki se jim je posrečilo utajiti večje vsote. Obtožbe zaradi utaje nad 10.000 din so zelo redke. Zato je razumljivo, da je bilo precejšnje zanimanje za razpravo proti knjigovodji in posredniku C. Ivanu, ki ga je obtožnica dolžila, da je poneveril kar 195.119 din.

Vsa podjetja imajo danes tako popolno knjigovodstvo, da so večje poneverbe nemogoče, saj tvorijo knjigovodstvo vsakega večjega podjetja številne trgovske knjige in bilance, v katerih je mogoče z lahko odkriti nerednosti pri vključitvi in primanjkljajih. Zaradi tega je upravičeno začudenje, če se zgodi, da knjigovodja ali blagajnik poneveri večjo vsoto, ne da bi podjetnik poneverbo odkril vsaj v nekaj mesecih. Tem bolj je začudenje upravičeno, ako knjigovodja manipulira s denarjem, kakor je to bil slučaj pri C. Ivanu, ki je v petih letih utajil skoraj 200.000 din. Tako velike utaje so možne samo na ta način, da podjetje popolnoma slepo zaupa vsolemu knjigovodju in blagajniku ter na ta način, da defraudant opravi svoj kazniv posej popolnoma »strokovno«. Vs. ti pogoji so bili izpolnjeni pri utaji C. Ivana.

40 let star C. Ivan je bil obtožen, da si je kot knjižničar, blagajnik in inkasant utajil »Univerzale« v Domžalah tovarne klobukov in slavnosti prisvojil okrog 60 tisoč din, ki so jih odjemalci trdke poslali za dobavljeno blago po poštnem uradu v Domžalah, da je dignil večje vsote pri Mesni hranilnici in pri Poštni hranilnici ter v Prvi hrvaški hranilnici ter si je denar prilastil namestu, da bi ga vložil v blagajno trdke, ter da je obdržal zase večje vsote, katere so stranke poslale trdki za dobavljeno blago. Utajil je denar ki ga je poslalo 26 strank v enem primeru je utajena vsota znašala kar 44.000 din. Skupno je bila trdka oškodovana za 195 tisoč 128 din.

Drugi del obtožbe je obtožnica dolžila, da je v 86 primerih lažno uveljavljal trgovske knjige pri trdki: kot knjigovodja Državni tožilec g. Branko Goslar je zahteval obsodbo in kazen po § 138 in 215 k. z.

Dr. Ferdo Šišić

V Zagrebu je v nedeljo ob 18. uri po daljši bolezni umrl upokojeni vseučiliški profesor dr. Ferdo Šišić.

Pokojnik dr. Ferdo Šišić se je rodil 9. marca 1869 v Vinkovcih. Vseučiliške študije je dovršil na Dunaju in v Zagrebu. Nekaj let je bil srednješolski profesor, a leta 1908. je bil imenovan za profesorja hrvaške zgodovine na zagrebškem vseučilišču. Na tem mestu je deloval vse do preteklega leta, ko je dovršil 70 let starosti in je bil upokojen.

Prof. dr. Ferdo Šišić je izdal celo vrsto zgodovinskih razprav, študij in monografij. Bavi se je z izdajanjem zgodovinskih virov in selskih knjig. Največ njegovih del je izšlo v publikacijah Jugoslovske akademije znanosti in umetnosti ter Matice Hrvatske, nekaj pa jih je bilo objavljenih tudi v strokovnih mesečnikih in dnevnem tisku. Več njegovih zgodovinskih razprav je bilo objavljenih tudi v nemščini. Poslednje njegovo delo je bil »Pregled hrvatske povjesti, ki ga je pripravil za jubilejno 100. izdajo »Matiice Hrvatske« ob priliki njene 100. letnice. Pred kratkim je izročil založnikom rokopis dela za dobo do leta 1102. Ta teden bi moral oddati drugi del svojega rokopisa za čas do leta 1870, a pri delu ga je prekinila smrt.

S Šišićevo smrtjo so Hrvati izgubili svojega najmarkantnejšega modernega zgodovinarja. Pred vojno se je nekaj časa uveljavljal tudi v političnem življenju ter je bil ugleden član hrvatsko-srbske koaliciije in kot tak tudi poslanec v hrvatskem saboru. Svojem političnim idejam se tudi po prevratu ni odrekal, vendar odteje politično ni več stopal v ospredje.

Posebne pokojne dr. Ferda Šišića bo v sredo ob 11. dopoldne na zagrebškem pokopališču.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

Iz Kamnika

Sokolsko društvo Kamnik bo imelo v četrtek 25. t. m. svojo redno letno skupščino, na kateri bo sedanja uprava polagala račun o svojem delu v preteklem letu. Mnogo stvari se je nabralo v teku leta, ki jih bo treba dobro preučiti, predvsem pa bo važno razpravljanje o akciji za sokolski dom. Zavednost članstvu ne narekuje samo, da se skupščine udeležijo, temveč, da na njej s stvarno kritiko in nasveti sodelujejo in odloča. Sokolsko delo je stvar vseh, občni zbor pa naj bo manifestacija tega dela. Na njem boste presodili, v koliko je uprava, ki ste ji poverili zaupanje prejšnje leto, izpolnila svojo dolžnost. Skupščina bo v čitalniški dvorani. Pričetek ob 20.

Iz Senovega

Veliko smučarjev prihaja letos v naše kraje. Obisk na Bohorju je zelo zadovoljiv, le žal, da planinska kočja ni oskrbovana, kakor bi bilo potrebno. Pričakuje, da se bo podružnica SPD »Bohor« iz Rajhenburga bolj zavzela za oskrbo koč, saj bo to v njenem lastnem interesu. Njena dolžnost je, da pokrbi turistom primerna prenočišča in kuhinjo.

Veliko elektrarno bo začel graditi tukajšnji rudnik TPD na Senovem. Elektrarna bo imela 24.000 KW energije, tako da bo zadoščala za obrat rudnika in za razsvetljavo okoliških krajev.

Zanimanje za šahovski klub, ki ga nameravajo ustanoviti dijaki iz Rajhenburga in okolice, med katerimi je največ naše mladine, je na Senovem zelo veliko. Marsikdo se težko čaka, da bo lahko sedel za mizo in igral kraljevsko igro. Pričakuje, da se bo vablu mladine odzvalo tim več šahovčanov.

Japonski protest

v Londonu, ker so Angleži odvedli z ladje „Asama Muri“ 21 nemških mornarjev — Kapitanova izjava

Tokio, 23. jan. br. Snoči je agencija Dome objavila komunikle, po katerem je japonsko zunanje ministrstvo poslalo angleškemu poslanstvu v Tokiu ostro protestno noto zaradi postopanja angleških vojnih ladij z japonskim potniškim parnikom »Asama Maru«, s katerega so odvedli 21 nemških mornarjev, ki so bili sicer vojni obvezniki, a niso bili v aktivni vojaški službi. Agencija napoveduje v posebnem poročilu še druge ukrepe japonske vlade.

Tokio, 23. jan. br. Ob priliki protesta japonske vlade zaradi incidenta z japonskim parnikom »Asama Maru« je državni podtajnik japonskega zunanega ministrstva, ki je opravil to misijo pri angleškem poslaniku v Tokiu, izjavil, da smatra japonska vlada postopanje Velike Britanije

za hudo in nasproti Japonski neprijateljsko dejanje. Japonska si pridržuje tudi pravico zahtevati, da se ji izroče Nemci, ki so bili odvedeni z japonskega parnika.

Kapitan parnika »Asama Maru« je izjavil novinarjem, da so angleški častniki postopali z njim in z japonsko posadko zelo prijazno. Izjavili so, da jim je žal, ker morajo z ladje odvesti neke nemške mornarje, a da vsekakor ne nameravajo prekršiti mednarodnega prava. Takemu nastopu, je dejal kapetan, se nismo mogli zoperstaviti, ker dejansko ni bil v nasprotju z mednarodnim pravom. Z nemškimi mornarji se lahko v nekem smislu enako postopa kakor s tihotapskim blagom. Poleg tega pa so Angleži opirali svojo zahtovo na silo, s katero so razpolagali.

namškega novinarja, ki je obtožen delovanja, ki bi moglo škodovati holandski nevtralnosti.

Tuja letala nad Holandsko

Haag, 23. jan. s. (Reuter). Kakor uradno poročajo, so včeraj tako angleška kakor tudi nemška letala preletela nizozemsko ozemlje. Nizozemska vlada bo zaradi tega pri obeh vladah vložila proteste. Neko nemško letalo so opazili nad Haagom, Scheveningenom in pozneje Rotterdamom. Nek izstrelek protiletalskega topa je poškodoval neko hišo, vendar ni nikogar ranil. Angleško letalo so opazili v bližini otoka Borkum. Tudi tam je stonilo v akcijo holandsko protiletalsko topništvo.

London, 23. jan. s. (Reuter). Angleško letalsko ministrstvo javlja, da ni bilo večera nobeno angleško letalo nad holandskim ozemljem. Zaradi tega tudi letalo, ki se označuje holandsko uradno poročilo kot angleško in ki so ga holandski protiletalski topovi obstreljevali, ni moglo biti angleško.

Italijansko-francoska manifestacija v Lvonu

Lyon, 23. jan. br. Konularni zbor v Hvonu je v nedeljo priredil sveto občinsko letno prireditvi, ki je imela dovolj konularnega zboru, italijanski konzul Zimolo. Poleg drugih je bil na prireditvi povabljen tudi predsednik francoske zbornice in lyonski župan Edouard Herriot. Italijanski konzul je v svojem govoru nazdravil prezidentu republike in ob zaključku vzkliknil: Vive la France! Enako čestito je napravil Herriot, ki je v svoji zdravici napeljal: Pravkar ste vzkliknili Francijo. Dovolite, da odgovorim: Vive l'Italie! Ta manifestacija za italijansko-francosko zbiranje je vzhujala v francoskih krogih veliko pozornost.

Grozna nesreča

na Kitajski reki

Omuking, 23. jan. AA. (Reuter). Dve ladji na Jangceju južno od Cunglinga sta trčili druga ob drugo. Ob tej priliki je utonilo 100 oseb, med njimi 30 dijakov. Ena od obeh ladij se je potopila v treh minutah.

Cenzura na Holandskem

Amsterdam, 23. jan. j. (Havas). Holandska vlada je izdala nove predpise, s katerimi se na izredno strogo način uravnava s bodočnost delo dopisnikov inozemskega časopisa. Objavljena službena okrožnica, ki so jo prejeli vsi tuji dopisniki, pravi, da je s nameno odstraniti vse ležaje pri oddajanju časopisnih poročil, v bodoče prepovedano oddajati v inozemstvo naslednje vrste: poročila, ki se tičejo obrambe Holandske poročila, ki bi utegnila ogroziti sedanjo holandsko nevtralnost, poročila, ki so takega značaja, da bi utegnila saliti prijateljske države, kakor tudi vse vesti, ki se tičejo dejanj, ukrepov in načrtov holandske vlade, kakor tudi vlad drugih držav, ako se ti odloki tičejo Holandske, ter niso službeno potrjeni od holandske vlade.

Amsterdam, 23. jan. s. (Reuter). Holandski oblasti so včeraj aretirale nekoga.

DNEVNE VESTI

— **Elektrarna Fala** je omejila produkcijo zaradi teženjave napajanja ostre zime. Zaradi omejitve svoje produkcije nekatere kalorične elektrarne centralne, ki jim je primanjlo goriva, a nuda zima povzroča težave tudi pri hidrocentralah. Tako je nasa največja hidrocentrala na Fali znatno omejila produkcijo, ker je zaledenela Drava. Led je zelo oviral obratovanje elektrarne. Električno omrežje Fale je sicer zvezano s kalorično centralo v Trbovljah, toda te dni so se pokvarili stroji trbovjske elektrarne in zato je v nekaterih industrijskih podjetjih primanjlovala električna energija. Najbolj so bila prizadeta mariborska podjetja.

— **Novi svet kmetijskega ministrstva** trgovine. Za šera kabineta ministrstva trgovine in industrije je imenovan dr. A. Mahnar, namestnik državnega tožila v Zagrebu.

— **Kazpis zdravniške službe.** Kr. banska uprava v Ljubljani razpisuje službo zdravniškega zbiratelja za zdravstvene obsele Komana s sedežem v Mengšu v lastnosti banovinskega uradnega pripadnika za VIII. položajno skupino. Prošnje naj se vložijo pri banski upravi do 8. februarja.

— **Veliki izvoz pšenice v Italijo.** Te dni izvažajo iz Splita v Italijo večje količine naše pšenice. Pravkar je odplul v Italijo parnik »Hilda« s 4000 tonami pšenice. Te dni bodo še odpluli v Italijo s dvema ladjama 2500 ton pšenice.

— **Iz Italije omo dvovalni nafto po kloringu.** Prejani teden so bila ugodna za kloringena pogajanja med Italijo in Jugoslavijo o dopaji večjih količin nafte in njenih derivatov. Italija nam bo dobavljala več tisoč vagonov tekočega goriva, delno tudi po kloringu, tako da nam ne bo treba plačati vsega z devizami.

— **Akcija kmetijskega ministrstva** za nabavo živalske krme. Direkcija za prehrano pri kmetijskem ministru v prejemni dan za dnevno vsti iz vse države o velikem pomanjkanju živalske krme ter prošnje, naj bi direktorja kmetijskega ministrstva, ki je kmetijsko ministstvo organiziralo posebno akcijo za nabavo živalske krme pod enakimi pogoji kakor za nabavo drugih živil, tako da jo bodo živinorejci lahko naročili preko direktorja za prehrano, ki jo ba razpisovala v posamezne kraje.

— **Se vedno pomanjkanje premoga v Beogradu.** V Beogradu se vedno občutno pomanjkanje premoga in večer je ostala brez goriva celo državna bolnica. K sreči pa imajo še dovolj drv.

— **Kolonizacija prebivalstva Hrvatskega Zagorja.** V nedeljo je bila v Varaždinu širša konferenca banskih in občinskih zastopnikov, ki so razpravljali o kolonizaciji prebivalstva v krajih s pregrado naseljenosti v Hrvatskem Zagorju, Podravju in Medimurju. Zastopniki banske uprave je predložil načrt o kolonizaciji. Podrobnosti tega načrta se niso znane, ter ne moremo reči, kaj nameravajo naseliti reno prebivalstvo iz prenaseljenih hrvatskih pokrajin.

— **Tihotapstvo konj v Italiji.** Tihotapstvo konj se je zadnje čase posebno razvilo na Notranjskem. Konje kupujejo tihotapci na Hrvatskem in jih skrivajo gonijo čez mejo za tihotapstvo se jim zde najprimernejši kraji na Notranjskem, kjer se lahko skrivajo v gozdovih. Največ konj so doslej tihotapili na Javorniku pri Cerklju. Te dni so Italijanci obmejni organi iz zasede presenetili več transportov konj, ki so jih gnali čez mejo. Italijanski oblasti so zaplenile 120 konj v vrednosti okrog pol milijona dinarjev.

— **Pred končno odločitvijo uvedbe nakazne za bencin.** Znano je, da bodo uvedene nakaznice za bencin, vendar v Sloveniji še ni gotovo, kako dolgo bomo morali čakati, da se na nje in kdaj bodo razveljavili sedanji predpisi o omejitvi porabe tekočega goriva. V banovini Hrvatske se pa marljivo pripravljajo na novo ureitev in je v banski upravi poverjeno delo posebnemu poverjeniku, ki ima nalogo pripraviti vse tehnične priprave za izdajo nakaznic za bencin. Izjavilo se je, da 15.000 porabnikov bencina ne samo avtomobilistov, temveč tudi množičnih podjetnikov, ki uporabljajo tekoča goriva v industrijskih podjetjih. Čeže da bo poraba bencina znatno večja, kakor so računali.

— **Izdaja knjig naših pisateljev v Budimpešti.** Madžarska univerzitetna tiskarna v Budimpešti bo spomladaj izdala v prevodu 12 knjig jugoslovenskih avtorjev. Najprej bodo izšle knjige srbskih piscev, potem pa bodo sledile izdaje prevodov knjig hrvatskih in slovenskih pisateljev. Prevodi so poverjeni uglednim madžarskim prevajalcem. Kot prva bo izšla knjiga pisatelja Bore Stankovića »Necista kri«.

— **Nad 5.000.000 din škoda zaradi požara v tovarni vagonov v Smederevski Palanki.** Sedaj je ocenjena škoda, ki jo je povzročil požar v noči od 19. do 20. t. m. v tovarni vagonov »Jasenica« d. d. v Smederevski Palanki. Zatrjujejo, da je bil to eden največjih požarov po svojem obsegu in škodi v naši državi. Škoda so ocenili na nad 5.000.000 din. Preden bodo zgradili nova poslopja, bo minilo precej časa in bo mnogo delavcev brez zaslužka.

— **V Dalmaciji zamednili 1.500 km cest.** Na področju banske ekspoziture v Splitu je sneg zamedel skoraj vse ceste in je pri kidanju snega zaposlenih okrog 7.000 delavcev. Računajo, da je pod snegom nad 1.500 km cest. Promet je skoraj povsem onemogočen. V dalmatinskem Zagorju so ljudje odrezani od sveta in marsikje jim je prišlo primanjlovali živil. Potrebna je nujna pomoč oblasti.

— **Največ dalmatinskega vina popljeno v Sloveniji.** Decembra je bila v vseh vinorodnih krajih Dalmacije zelo živahna trgovina z vinom. Računajo, da je bilo prodanega nad 45.000 hl vina. Večina »dalmatinske« je bilo preplavljena v Slovenijo. V inozemstvo so izvozili 12.500 hl vina, od tega na Češko-vaško 7.200 hl.

— **Srednjeveško praznovanje.** V Somboru je zavladalo med prebivalstvom veliko vznemirjenje zaradi afe, ki je bila odkrita te dni. Na polje so prihajale dan za dnem ovadbe, da nekdo okrunja grobove na pravoslavnem pokopališču. Neznanci so odprali krste in grobove, vendar policija ni mogla ugotoviti, da bi zločinci kaj ukradli. Pred dnevi je umrla neka starica in so njeni sorodniki iz sranjčarstva položili v krsto malo žensko prazno, čes naj bi jo starica ponesla na drugi svet svoji vnukinji, ki je nekdaj umrla. Potem so našli grob starke odprti in je iz krste izginila prilozna srajca. Policija je ugotovila, da je v afero zapletena 60letna Bujičeva, ki je med prebivalstvom na gla-

su kot čarovnica. Posebno veliko klientelo je imela med ženskimi in ženski. Trdila je, da je v zvezi z duhov, ter da lahko pričara komurkoli ljubezen. V ta namen je prodajala razne predmete, ki so bili v zvezi z mladi. Zato je bilo treba opirati grobove, da se je lahko preskrbela s tem diagam. Zbog so možje v Somboru sivo vzemirjeni, ker ne vedo, kaj vse so morali pojediti in popiti med jejo in pijajo.

— **Razne nesreče.** Lojze Govekar, dveletni sinček delavca iz Smartnega pri Litiji, je lezel na peč, pa mu je spodrsnilo in je padel v škar krp. Pa Deček je dobil strašne opekline po vsem telesu in so ga prepeljali v ljubljansko bolnico. — V bolnici so pripeljali tudi Frana Kozjeka, 11letnega sina kočarja iz Podčaja, ki si je pri smučanju zlomil desno nogo. — Zlomega brezposelnega strojnika Franca Strajnerja je večeraj povozil kolezar in mu zlomil levo, 46letnega brezposelnega delavca Janeza Strajnerja pa je konj brcnil v čeljust.

— **Dobrota je strota.** Gostilničar Stanko Zalar iz Predstrug, občina Dobrepolje, je miril fante, ki so se bili stekli, med tepežem pa ga je nekdo sunil z nožem v obraz in ga resno poškodoval. Zalarja so prepeljali v ljubljansko bolnico.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, mrzlo in spremenljivo vreme. Večerja je snežilo v Ljubljani, Mariboru, na Visu, Splitu in Rabu. Deževalo pa v Dubrovniku in Kumboru. Najvišja temperatura je bila v Dubrovniku in Kumboru 11, v Splitu 8, na Rabu 7, v Visu 6, v Beogradu -3, v Sarajevu -7, v Ljubljani -7,4, v Zagrebu -8, v Mariboru -8,5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,5 temperatura je znašala -10,2, na aerodromu -10,6 °C.

Iz Ljubljane

— **Iz Predavanja pri ljubljanski podružnici SVD.** V sredo 24. januarja t. l. bo ob 19. predavala ga. Andreja Ključnik o »Cvetlicah trnjicah, posebno o potonkah«. Predavateljica, kemijska dvorana na 1. drž. realni gimnaziji v Vegovi ulici. Vstop prost.

Kavarna »Stritar«

danes v torek vso noč odprta. Dospela je nova damska kapla.

— **Iz Tečaj »Vzgoja mater«.** V četrtek 25. t. m. bo predaval na ženski gimnaziji, Bleiweisova cesta, odvetnik dr. Darko Černe. O snovi, ki mora zanimati vse matere brez razlike. Pravni položaj nezakončnih otrok. Začetek ob 20. Vsakdo dobrodošel.

— **Iz O davnih prijavah in novih davnih predpisih, ki se tičejo obrtnikov,** bo priredilo predavanje Obrtniško društvo v Ljubljani v sredo 24. t. m. ob 8. zvečer v salonu restavracije hotela Stritar. Obrtniki vjudno vabljani!

— **Za Novinarski dom** je daroval g. Franc Farneti, lastnik gostilne »Sri lovca« na vogalu Bleiweisove in Ceste 29, oktobra 100 din. Darovalcu iskrena hvala!

— **Iz Šafce Ferdinand.** V nedeljo je umrl, kakor smo že poročali, v starosti 56 let, zadet od srčne kapi g. Šafec Ferdinand, nadstojnik v p. Njegova žena je umrla pred petimi leti in mu zapustila 3 hčerkice, Just v starosti 17 let, Mimica 12 let in Zorica v 9. letu starosti. Male srote so ostale sedaj brez očeta in matere. Stanovanje je dolgo vrsto let na Ljubljanskem gradu. Bil je odločen zagovornik napredne in nacionalne misli ter od ustanovitve naprednega kulturnega društva »Ljubljanski grad« njegov član in zvest sodelavec. Obranil ga bomo v častnem spominu. Pogreb bo popoldne ob 14. uri iz mrtnišnice sv. Jožefa na Vidovdanovi cesti. Ubogi siroticam in svojem naši iskreno sožalje!

3. FEBRUARJA

ples

Doma jugoslovenskih obrtnikov v Kazini

— **Iz Pojasnilo evangelijskega pastora.** G. evangelijski pastor Schaffer nas prosi, naj objavimo naslednje pojasnilo: Vsem, ki so prisostvovali pogrebni molitvi za pokojnika g. Josipom Kuncem pred kapelo Igoniča, sporočam, da s sem zamude zaključil jaz, temveč kočijaž pogrebnega zavoda, ki ni vedel, kje je evangelijski cerkev ter je namestu na Gospodovski cesti čakal pred pravoslavno cerkvijo na Bleiweisovi cesti. Sebe, ko sem telefončno urgiral pri pogrebem zavodu, je zavod poslal voz po mene.

— **Iz Narodno-obrambni fond.** Davčna uprava v Ljubljani za mesto razlašča: Zaradi pravilne odmere davka morajo vsi davčni zavezanci, ki imajo 3 ali več živih zakonskih otrok izpod 21. leta starosti vložiti v času od 1. do 31. januarja prijavo, v kateri je treba navesti imena in rojstne podatke otrok. Prijave je treba kolkovati z 10 din. Tiskovine za prijavo se dobe pri davčni upravi. Vodnikov trg 5-1 saba št. 3. Prijave, vložene po 31. januarja, se pri odmeri obrambnega fonda ne bodo upštevale. — V istem roku morajo predložiti davčni prijavi tudi vsi 30 let stari moški zavezanci, ki so samci, ali pa so oženjeni ali vdovi brez otrok. Onim davčnim zavezancem, katerim so otroci pomrli in sedaj nimajo nobenega otroka prijavi ni treba vlagati. Opozorjamo davčne zavezance, da morajo prijave vlagati vsako leto znova.

— **Iz Vneta skrb za ptičke.** Da imajo Ljubljancani dobro srce in veliko ljubezen do zmružljivih ptičkov ne dokazujejo samo krmilne hišice v Tivoliju ter drugod po mestnih parkih Domala vsak vrt v mestu premore vsaj eno krmilno hišico, kamor se zatekajo sedaj v hudi zimi drobni pevc, ki vse poletje razveseljujejo stanovalece hiš z ljubeznivim čebličanjem in žvrgolenjem na sadnih drevesih. ki jih soroti tudi obredljajo škodljivca mrčesa. Zasluga da se je med mestnim prebivalstvom ogrela ljubezen do krligate sveta ima nedvomno »Ljubljansko društvo za varstvo ptic«. Ne samo na Mirju in drugod v okolici kjer stoji vile z vrtovi tudi po Šiški na Viču in Rožni dolini ter zunaj od St. Vidu imajo ljudje mnogo veselja s krmiljenjem ptičkov v zimskem času s čimer dokazujejo svojo ljubezen do žive prirode.

— **Priredil obveznikov pšivne zasluge** v Ljubljani, ki so nekateri že dobili vabi-

lo nanj, je odločen in zato ni treba nobenemu, ki ima poziv, sedaj hoditi tja, kamor je bil povabljen na zdajšnji pregled. — **Razstava načrtov za novo kopališče** v Koleziji bo odprta v sredo 24. t. m. ob 8. zjutraj brez vstopnine. Razstava bo v avli Turške palače v Križankah in vsak dan odprta od 8. do 14. ure ter bo trajala do sobote 27. t. m. popoldne.

— **Za mestne teveže** je poslala trdika Lončar-Raska-Stare, modna manufaktura v Franciskanki ulici 3, 2 kosa flanelje za perilo; Tekstila ind. družba »Intex« v Kranju je pa darovala 19 kosov blaga: g. Alojzij Pauschin, trgovec v Wolfovi ul. št. 6, je daroval za staro cukrarno 500 din, g. dr. Frider Pogacnik, sekretar jugoslovenskega poslanstva v Berlinu je pa poslal 200 din; ga Ana in g. Ivo Sunara s Cankarjevega nabrežja sta darovala 100 din v spomin pokojne g. Franciške Ivančičeve. ga prof. Vida Horvatovala s Sv. Jakoba trga 7 je v spomin svojega blagopokojnega ljubljanskega očeta Ivana Horvata darovala 100 din; namesto cvetja na krsto g. Julija Lončarja so pa za mestne teveže darovali: trdika Salamon & Lampe v Franciskanki 250 din, g. Leopold Pavlič & Aleksandrovce 200 din, g. Bogomil Motoh, trgovec na Krekovem trgu, pa 100 din, a mestna vrtnarija je v znamenje teh odkupnin od razkošja na grobovih položila na krsto g. Ivana Horvata L. g. Julija Lončarja preproste vence. Mestno poglavarstvo izreka dobrotnikom najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiralnih.

Raznašalko za Bežigradski okraj sprejme takoj uprava »Slovenskega Naroda«

Iz Celja

— **Nova zmaga celjskih šahistov.** Celjski šahovski klub je igral v nedeljo v Zagrebu revanžno prijateljsko medmestno tekmo z zagrebškim obrtniškim šahovskim klubom. Celjani so zmagali s 4 in pol : 3 in pol. Na prvi tekmi, ki je bila lani v juniju v Celju, so Celjani zmagali s 6 in pol : 1 in pol. Skupni rezultat je torej 11,5 za Celje.

— **Razmere na delovnem trgu.** Pri celjski borzi dela je bilo 20. t. m. v evidenci 736 brezposelnih (598 moških in 138 žensk) nasproti 606 (477 moških in 129 žensk) dne 10. t. m. Delo dobi 30 rudarjev in Ivančič pri Učički Požegi, 1 pekar, 18 kuharic, 10 kmečkih dekel, 2 nakladaric in 2 sobarice.

— **Celjski poštni uradniki,** včlanjeni v organizacijo poštnih, telefonskih in brezžičnih uradnikov v Celju so zborovali v nedeljo popoldne v celjskem postnem posloju. Soglasno so sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo zaradi naraščajoče dragine takojšnje povišanje službenih prejemkov. Resolucijo so poslali predsedniku vlade g. Cvetkoviču, podpredsedniku vlade dr. Mačku in poštnemu ministru dr. Tombarju.

— **Usoden padee.** V soboto je padel 30letni lesni trgovec Matija Jeraj iz Varpolja pri Redici ob Savinji na poledeneli cesti in si zlomil desno roko pod komolcem. Zdravi se v celjski bolnici.

— **V celjski bolnici** so umrli: v soboto 43letni kočarjev sin Martin Kokot iz Skofije pri Zibiki in 11letni sinček posestnice Rafael Koreš iz Doboveca pri Rogatcu, v nedeljo 65letna dminarica Apolonija Maglova iz Smihela pri Mozirju, v ponedeljek pa 69letni preužitkar Anton Dremel iz Smartje pri Celju.

Iz Kranja

— **Uspele šolske smučarske tekme.** V nedeljo popoldne so bile smučarske tekme šolskega članstva naraščaja in deca družtev Kranj in Strazšče za Smarjetno goro v bližini Sempetarskega gradu. Stevilno občinstvo je z zanimanjem opazovalo tekmovalce, ki jih je bilo nad 130. Tekmovanja so potekala v najlepšem redu. Splošno so bili doseženi prav lepi rezultati in je viden napredek zlasti pri mlajših tekmovalcih. Člani, ki so tekmovali na 8 km dolgi progi s streljanjem na balončke so dosegli naslednja mesta: 1. Grobovšek Janec (Kranj) 39,6, 2. Gros Franc (Strazšče) 40,8, 3. Bajželj Janec (Strazšče) 41,25, 4. Bajželj Pavel (Strazšče) 42,16, 5. Oman Ivan (Strazšče) 42,35, 6. Tomc Lado (Kranj) 43,12. Članice so tekmovala na 1000 m v sestavljenem teku (tek, lik, smuk). Prvo mesto je dosegla Nučič Savi (Kranj) 3,26, 2. Florjančič Anica (Kranj) 3,36, 3. Pernuš Iva 4,24. Moški naraščaja (višji oddelek) štativni tek na 3x3 km 1. Kranj I. (Rutar, Plahuta, Luin) 1.09.10, 2. Kranj III (Grohan, Marčan, Beje) 1.14.25, 3. Strazšče (Oman, Zvab, Bajželj) 1.16.20. Moški naraščaja (nižji oddelek) sestavljen tek na 1000 m 1. Andrašič Ljubo (Kranj) 3,55, 2. Vidigaj Dušan (Strazšče) 3,57, 3. Plahuta Bojan (Kranj) 4,03, 4. Napokelj Bogdan (Kranj), 5. Vozel Dušan (Kranj) 6. Bajželj Ivan (Strazšče). Ženski naraščaja na 1000 m sestavljen tek 1. Sušnik Tončka (Podnart) 3,39, 2. Zmagovalka je nastopila kot gost. Moška deca (višji oddelek) tek na 600 m 1. Ezerik Slavko (Kranj) 2,57, 2. Dermota Ernest (Strazšče) 3,01, 3. Pleško Marko (Kranj) 3,02 in Škok Marjan (Strazšče) 4. Grohan Marjan (Kranj), 5. Japelj Ivan (Kranj) 6. Bozovičar Anton (Strazšče). Moška deca (nižji oddelek) tek na 400 m 1. Jelič Milos (Strazšče) 1,35, 2. Jereb Božo (Strazšče) 2,1, 3. Ocvirk Rudi in Josifko Emil (oba Strazšče) 2,1, 4. Gantar Berti (Kranj) 5. Reš Drago (Kranj) 6. Udir Slavko (Kranj) in Beve Ivan (Strazšče). Ženska deca tek z liki na 400 m: 1. Retar Magdalena (Kranj) 1,45, 2. Luin Boža (Kranj) 1,49, 3. Stern Angelica (Kranj) 2,15. Tekme so bile dostojna priprava za letnšnje župne tekme naraščaja in deca, ki se bodo vršile dne 4. februarja v Kranju.

— **Sokolsko društvo v Kranju** vabi vse brate in sestre na 42. redno glavno skupščino, ki bo v sredo 24. t. m. ob 20. v posvetovalnici Narodnega doma. Glavna skupščina bo razpravljala le o onih predlogih, ki bodo predloženi do 23. t. m. do 14. v društveni pisarni.

— **Mestna občina** poziva vse mladeriče rojene 1. 1920 in pristojne v občini Kranj, naj se najkasneje do 1. februarja zgledajo v vojaškem uradu mestne občine zaradi vpisa v rekrutni spisek. S saboj prinesite družinsko polo, vojniške isprave, četa in starejših bratov, ki so že odslužili kadski rok. Za mladeniče, ki ne bivaljo v Kranju, morajo to dožnost opraviti njihovi starši ali drugi sorodniki. Kdor se temu pozivu

OGROMEN USPEH! — Sljajna češka burka s odličnimi igralci. Predstave ob 16., 19. in 21. uri. KINO UNION — TEL. 22-21 Vsa Ljubljana govori in se zabava pri tem filmu!

VRAŽJI STUDENTJE

Samo se danes ob 16., 19. in 21. uri sljajna filmska burka, polna humorja, muzike in situacijske komike. — Hell Finkenzeller, Hans Holt, Theo Lingen. Kino Sloga, 27-30. **Ljubimec po naročilu**

ROMAN SPAHIJA

Francoski film, posnet v osrčju Afrike. Po romanu Pierra Loti. **MIREILE BALLIN** KINO MATICA, tel. 21-24, ob 16., 19., 21. uri.

... za sokolskim praporom

Občni zbor Sokola na Taboru

Snoči je bil na Taboru letni občni zbor Sokola I. Za občni zbor je bilo izredno zanimanje, kar je razumljivo sprico sporov, ki so se razvili v okvirju te organizacije tokom lanskega leta. Velika dvorana Tabora je bila polna članov in članic Sokola I., ki so z veliko pozornostjo sledili poročilom brata starostne inž. Beveca, kakor tudi vseh ostalih društvenih funkcionarjev. Vsa poročila je sprejemala skupščina z odobravanjem na znanje, posebno pa se poročilo načelnika Toneta Gorjanca in načelnice s. Anuške Jugove. Po poročilih se je razvila obširna debata, v kateri je nastopila cela vrsta govornikov, ki so zastopali mišljenje »pozicijske«. Glavni govornik te skupine je bil industrijec br. Stane Vidmar. Po debati je sledilo prvo glasovanje o predlogu nadzornega odbora, da se podeli razrešnica upravi društva in da se ne izreče razrešnica bivšemu vateljskemu zboru. Predlog je bil sprejet z ogromno večino. Zanj je glasovalo okoli 450 članov in članic, proti pa okoli 50. V približno istem razmerju so bili odklonjeni vsi samostojni predlogi posameznih »pozicijsincev«. Končno so oile volitve nove društvene uprave. Občni zbor je z ogromno večino glasov sklenil glasovati z vzklikom, nakar je bila društvena uprava za leto 1940 izvoljena po predlogu kandidacijskega odbora, ki ga je predložil predsednik nadzornega odbora dr. Pavel Pestotnik. Za starostno novo upravo je bil zvoljen zašušni sokolski delavec br. inž. Lado Bevc.

Glavna skupščina jeseniškega Sokola. Preteklo sredo je bila v dvorani Sokolskega doma glavna skupščina sokolskega društva, katere se je udeležilo okoli 90 članov in članic. Zborovanje je vodil namestu obolelega starostne br. dr. Maksa Oberšnela brat Ernest Rekar, ki je podal pregledno sliko društvenega dela med letom ter poudaril potrebo tesne povezanosti vseh narodnih sil, ker sta nam v teh težkih časih sloga in disciplina bolj potrebni kakor kdajkoli prej. Iz poročila odbornikov je razvidno, da ima društvo poleg prednajaškega zbora še gledališki, godbeni, gospodarski, literijski in odsek za nabavo slavnostnih krojev. Sokolski odsek na Hrušici se je med letom preosnoval v samostojno Sokolsko četo, ki prav uspešno deluje. Godbeni odsek obstoji iz godbe na pihala, simfonicega orkestra in jazza. Simfončni orkester nastopa v zimskem času in po potrebi. V preteklem letu je sodeloval z zelo dobrim uspehom pri 12 opernih predstavah. Iz blaginjskega poročila je razvidno, da gre velik del letnih dohodkov za sanacijo doma. Društvo je imelo ob koncu l. 1939 369 članov in članic. Po poročilu je bila upravi izrečena soglasno razrešnica. Dolgoletni zaslužni starostne br. dr. Maksa Oberšnel je pisemno sporočil, da zaradi prežaposlenosti in rahlega zdravja ne more več prevzeti mesta društvenega starostne, kar je članstvo sprejelo z velikim obžalovanjem na znanje. V novi upravi so: starosta Cop Srečko, 1. podstarosta Zupan Tina, 2. podst. Ogrin Rudolf, tajnik Lapajne Franc ml., načelnik Spicar Miran, podnačelnik: Sorgo Cveto, načelnica Jeram Klavdija, podnačelnica Bertonec Elia, prosvetar Gaser Verko; člani: Lavšar Rado, Pohar Ivan, Janhuba Stanko, Božič Jože, Lapajne St. Franc, Piber Jože, Vovk Pero, Stebih Miloslav, Čermec Božena, Zan Ivan, Učar Ivan, Antonič Anton; namestniki Gorup Tone, Humer Lovro, Rabič Franc; revizorji: Bertič Davorin, Avenšek Janko, Mešček Hugon; namestniki: Bavdek Viktor; častno razsodišče: Sušnik Matija, dr. Vovk Janko, Klavara Nada, Ravnik Jože, namestnika Znidar Mirko, dr. Tancar Avgust.

Glavna skupščina škofojskega Sokola. Nad 150 bratov in sester se je zbralo v četrtek zvečer k glavni skupščini škofojskega Sokola. Iz poročil je razvidno, da ima škofojski Sokol 409 članov. Delo v telovadnici se je poživilo. Prirejenih je bilo tudi 10 gledaliških predstav. Iz poročila blaginjskega je razvidno, da je bilo vsega prometa za 269.136,45 din. V popravila se je investiralo 21.512,55 din, obveznosti pa ima društvo za 61.710 din. Knjižničar ima 3271 izvodov. Pohvalno je bilo delo socialnega odseka. 39 članov je bilo deležnih pomoči in 24 družinam se je priskočilo na pomoč. Odsek za telesno vzgojo je imel svojega vodnika v br. Francetu Gerželiu, ko je odšel kapetan br. Sergij Sienklevič, kot društveni zdravnik pa je bil br. dr. Djordje Čavič. Ženski odsek je priredil 27 sestrskih večerov, 21 kuharskih večerov in 4 čajanke. Novo upravo vodi zopet br. Horvat. Mesto načelnice je prevzela s. Božena Douganova, podnačelnica sta ss. Grundner Albina in Horvat Vida, matroko bo vodil br. Sink Jato, arhiv br. Grum Janec, ženski odsek s. Andreja Grumova, mesto načelnika je prevzel br. Horvat Rudolf, podnačelnica br. Blizjak Dominik, drugih izprememb ni. Pogumno in vztrajno bomo zopet šli na delo. Zdravo!

Župne smučarske tekme za naraščaja in deca bodo 4. februarja t. l. v Kranju od-

je prijaviti najkasneje do petka 26. t. m. in to na vsak igralni dan (ponedeljek, sredo, petek) ob 20. dalje v lovski sobi hotela »Stara pošta«. Prijavnina je 5 din. V petek zvečer bo zbranje z uvodnim br-zoturnirjem, naslednji igralni večer pa se bo pričel glavni turnir. K obilni udeležbi vabi KSK vse šahiste.

nosno v Strazišču pri Kranju. Društvena načelnstva se opozarjajo, da vrnejo izpolnjene prijavnice do 1. februarja t. l. načelnstvu Sokolske župe Kranj. Prijave je treba izpolniti točno. Bratsko društvo v Strazišču bo poskrbelo za prehrano za ceno pet dinarjev. Pošljite končne prijave za kosila direktno br. društvu Strazišče do 3. februarja t. l. Ker ni potrebno prenočevanje in ker se vsa mladina razen skakačev vrne že z opoldanskimi in s popoldanskimi vlaki, bodo tudi stroški minimalni in zato ne sme biti ovire za udeležbo. Tekmovala bo vsa moška in vsa ženska deca kakor tudi moški in ženski naraščaji. Posamezni oddelki bodo tekmovali v smuku, v sestavljenem teku, v štafetnem teku in skokih. O vseh podrobnostih bodo načelnstva obveščena še po okrožnicah.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20 uri
Torek, 23. januarja: zaprto
Sreda, 24. januarja: Tri komedije. Red A
Četrtek, 25. januarja: Profesor Klepec.
Red B

Petek, 26. januarja: Na prisojni strani.
Premiera. Premierski abonma

OPEKA

Začetek ob 20 uri
Torek, 23. januarja: zaprto
Sreda, 24. januarja: Nizava. Red Sreda
Četrtek, 25. januarja: Figarova svatba.
Red Četrtek

Petek, 26. januarja: zaprto
Sobota, 27. januarja: Rusalka. Premiera.
Premierski abonma

Snežne razmere

Poročilo Tujstopmetnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS
Ratoče-Planica, 870 m: —11, sneži, 48 cm pršica, na 30 podlage, skakalnica uporabna.
Planica-Slatine (Dom Mirja), 950 m: —12 sneži, 60 cm pršica na 25 podlage, drsalisce neuporabno.
Kranjska gora, 810 m: —13, barometer se dviga, vetrovno, sneži, 70 cm snega, pršic, sankalisce in drsalisce uporabna.
Jesenice, 584 m: —8, sneži, barometer se dviga, 30 cm pršica na 40 podlage.
Bled, 501 m: —10, barometer se dviga, sneži, 80 cm snega, pršic, jezero zasneženo.
Pokljuka, 1300 m: —6, sneži, 75 cm pršica na 65 podlage.
Bohinj-Sv. Janez, 530 m: —8, sneži 30 cm pršica na 90 podlage.
Bohinj-Zlatovrg, 530 m: —10, sneži, 25 cm pršica na 100 podlage.
Bohinjska Bistrica, 512 m: —10, sneži, 30 cm pršica na 80 podlage, skakalnica uporabna.
Radovljica, 470 m: —10, sneži, 26 cm pršica na 40 podlage, drsalisce neuporabno.
Dm na Komni, 1520 m: —12, sneži, 30 cm pršica na 180 podlage.
Kočna na Zelenici, 1534 m: —15, sneži, 150 cm snega, pršic.
Polzevo, 620 m: —11, sneži, 54 snega, pršic.
Bloke, 900 m: —6, barometer pada, vetrovno, sneži,

Posledice vojne na Poljskem

Velike težave v prehrani prebivalstva zaradi uničenih prometnih zvez

Iz Poljske prihajajo zadnje čase le redke vesti in še to niso vedno dovolj zanesljive. To je pač treba pripisovati posledicam vojne, saj se razmere še vedno niso normalizirale.

Nedavno smo čitali, da je Varšava skoraj povsem izumrla glede na veliko število prebivalstva pred vojno. Češ, da se je mnogo ljudi izselilo ali pa se niso vrnil tisti, ki so se izselili med vojno. V resnici pa je sedaj celo 300.000 prebivalcev več v Varšavi kakor pred vojno. Mesto je sicer zelo trpelo in so še vedno porušene mnoge hiše, a upoštevati je treba, da so bila zelo prizadeta mnoga manjša podeželska mesta, odkoder so se začeli po vojni zatekati ljudje v Varšavo. Naval ljudi, ki so oslabil brez strehe, je še vedno velik. Oblasti si prizadevajo, da bi omejile nenormalni priliv prebivalstva z zaposlitvijo ljudi v raznih okrajih države.

Velike težave so še vedno s preskrbovanjem prebivalstva z živili. Upoštevati je treba zlasti mnoge prometne težave. Mnogo železnice je še vedno razrušenih in bo dolgo popravila trajala še dolgo. V Varšavi razdeljujejo hrano v posebnih kuhinjah v

raznih okrajih mesta. Na dan razdele 200 do 300 tisoč porcij Ker dovažajo živila še vedno največ s kmečkimi vprežnimi vozovi, se čuti še vedno veliko pomanjkanje. pričakujejo pa, da se bodo razmere znatno spremenile, čim bo obnovljen ves železniški promet. Vladi bodo vozili redno na vseh progah, kakor računajo, še pred koncem meseca. Popravila napredujejo počasi, zlasti zaradi tega, ker so bili podrti skoraj vsi mostovi in zasuti predori. Doselej še ni obnovljen promet na progi iz Berlina preko Zgornje Slezije proti Budimpešti. Popravljajo tudi še vedno progo Berlin — Gornja Slezija — Lwow — Bukarešta. Preden bodo odstranjene vse posledice vojne ter popravljeni vsi objekti, ki so jih Poljaki uničili na umiku pred Nemci in ki so trpeli zaradi obstreljevanja, bo minilo najbrž še leto dni. V 60 primerih, kjer so bili mostovi porušeni, so sedaj postavljeni le še začasni mostovi. Razen obnove starega železniškega omrežja jih čaka še mnogo dela za organizacijo prometa po novem načrtu, da bo Nemčija dobila boljše zveze z državami na severu in vzhodu Evrope.

razorožili slo, vzeli denar in se hitro zopet odpeljali. Policija je spravila na noge vse svoj aparat. Šest policijskih avtomobilov, opremljenih z radijskimi aparati in strojnimi, jo je ubralo za tolovaji. Na pomoč je poklicala policija celo letalo in več motornih čolnov, da so zastražili obalo. Vendar se je po lov končal s popolnim neuspehom, čeprav je pilot policijskega letala opazil avtomobil razbojnikov na eni najbolj obljubljenih cest newyorškega predmestja. Pilot je takoj po radiu obvestil o tem policijo, toda preden so prispeli detektivni tja so bili tolovaji, že davno izginili. Šele čez nekaj dni se je posrečilo spoznati v pljanih gostih, ki jih je bila policija aretirala zaradi razgrajanja v nekem mestecu blizu St. Louisa, predzre tolovaje, katerim ves policijski aparat ni mogel do živga.

SPORT

Razpis tekem za državno prvenstvo v alpski kombinaciji. JZSS razpisuje tekmo za državno prvenstvo v smuku in slalomu za vse verificirane seniorje. Tekmovalo se bo po pravilih in pravilnikih JZSS ter IWO. Prijavnice ni. Prijave je poslati na saveznih prijaviteljih Gorenjskemu zimsko-sportnemu podsavezu na Jesenicah do 25. t. m. Smuk bo v soboto 27. t. m. Start ob 14.

na Kokovnici. Dolžina proge cca 3200 m z višinsko razliko 450 m. Slalom bo v nedeljo 28. t. m. ob 11. dopoldne na Traverji senožeti pri Trdici. Dolžina proge 920 m, višinska razlika 180 m. Vodstvo tekme bo imel prireditelj GZSF in delegata JZSS. Prvi trije v smuku ter prvi trije v alpski kombinaciji prejmejo darila. Državni prvak postane lahko samo jugoslovenski državljan. Tekma se ocenjuje ločeno za vsako disciplino, alpsko kombinacijo ter z mednarodno udeležbo.

SPD

Foto večerov Ljubljanskega foto-kluba se morejo udeležiti tudi člani SPD pod enakimi pogoji kot člani foto-odseka. Planince opozarjamo na navedene ugodnosti. Čim prej se naj prijavi v društveni pisarni SPD vsi planinci foto-amaterji, ki se zanimajo za planinsko fotografiranje, da jih SPD pravočasno prijavi v foto-tečaj Foto-kluba, ki se bodo pričeli bržkone v prvi polovici meseca februarja. Prijave sprejema pisarna SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4/I od 8. do 12. in od 15. do 20.

JANEZKOVE TEŽAVE

Janezek se je ob praznikih nekoliko preveč nabasal s sladkostmi in ko ga je napadlo, je začel ves prestrašen klicati: Mamica, pridi hitro, jaz že kipim.

Reorganizacija Zveze strojnikov, strojevodij in kurjačev

Ustanovitev „oblastne uprave“ za dravsko banovino v Ljubljani

Ljubljana, 23. januarja. Lani je bila na vsedržavnem kongresu Zveze strojnikov, strojevodij in kurjačev v Ljubljani sklenjena s sprejetjem novih pravil reorganizacije zveze. Reorganizacija pa niso mogli izvesti že tedaj. Zato je bil tudi še v nedeljo ustanovni občni zbor ljublj. oblastne uprave. Po kongresu zveze je vodila posle tako zvana začasna uprava, prej pa je bil v Ljubljani sedež sekcije zveze. Centrala zveze je v Zagrebu. Nedeljskega občnega zbora v Delavski zbornici se je udeležil tudi predsednik zveze Šiletič iz Zagreba. Na občnem zboru so bili navzoči številni delegati podoborov iz raznih krajev Slovenije.

Občni zbor je vodil predsednik začasne uprave Peter Toni. Na dnevnem redu so bila poročila začasne uprave in volitve oblastne uprave.

Obično poročilo o delovanju organizacije strojnikov, strojevodij in kurjačev, organizacije, ki je v pravem pomenu besede strokovna ter nepolitična, je podal tajnik Pavel Škerlj. Iz poročila smo spreviedeli, da je treba to organizacijo uvrstiti med naše najpomembnejše strokovne organizacije. Zvezo moramo zdaj uvrstiti med namene strokovne organizacije, ker so strojniki dobili pokojninsko zavarovanje. Kako delavna je bila organizacija nam kažejo naslednji podatki iz tajniškega poročila.

V dravski banovini je organiziranih 87% kvalificiranih strojnikov, strojevodij industrijskih železnice in kurjačev. Vsi odbori so zelo delavni, osrednji odbor pa je imel sam 36 sej, kar dovolj izpričuje njegovo delavnost. Razen tega je bilo še 14 članskih sestankov v raznih krajih Slovenije. Članov je bilo 377. Osrednji odbor prireja tudi poučne ekskurzije za svoje članstvo. Lani je priredil takšno ekskurzijo aprila v tovarno za klej v Ljubljani pod vodstvom sedanjega načelnika gradbenega ministrstva inž. Guliča. Razen tega so priredili skupno z zagrebško sekcijo in sušsko podružnico ekskurzijo na Sušak.

Lani je bilo več medznih gibanj. Organizacija je s precejšnjim uspehom posredovala za zvišanje mezd strojnikov in kurjačev, zaposlenih v tekstilni industriji. Znano je, da so bile v tej stroki meзде zvišane za 10%. Dve razpravi za zvišanje mezd sta bili tudi za strojno osebo Trboveljske premogokopne družbe. Pri prvi, maja so dosegli 6% zvišanje mezd in doklad, pri drugi decembra, pa 8% poviška. V tovarni grofa Thurna v Prevaljah se izvajali 20% zvišanje mezd. Končano še ni mezdno gibanje pri lezmed odjetju Lahovnik v Prevaljah. O prizadevanjih za ureditev mezdne razmerja pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah je pa pozneje poročal delegat Jeran ter ugotovil, da so naleteli na

razumevanje pri delodajalcih. Tajnik je dejal, da novo upravo čaka še predvsem naloga izvajati višje meзде v Kočevju, kjer so strojniki in kurjači slabo plačani.

Tudi lani je organizacija opravila mnogo intervencij na pristojnih ministrstvih. Tajnik je z zadoščenjem ugotovil, da je bilo šleto prizadevanje za uvedbo pokojninskega zavarovanja za strojnike končno kronano z uspehom, kajti uredba je bila podpisana 23. decembra in bo zavarovanje uveljavljeno že 1. februarja. Obžaloval pa je, da amandman finančnega zakona za sedanjega proračunskega leto ni nudil tudi pooblastila za razširjenje pokojninskega zavarovanja za strojevodje zasebnih železnic.

Lani so tudi organizirali višji strojniški tečaj na tehnični srednji šoli. Skripti in slike tega tečaja objavljajo v »Strojarskem vestniku«, glasilu zveze.

Poročilo tajnika je še izpolnil jeseniški delegat Jeran, nakar je podal blaginjsko poročilo blaginjski S. Jevnikar. Dohodki so znašali lani 47.157 din, izdatki 46.160 din. Članarino so doleteli po višini mezd članstva (do 1000 din mezd na mesec 10 din, od 1000 do 1500 15 din, od 1500 do 2000 20 din in nad 2000 25 din). Pri tej priliki je bilo ugotovljeno, da so nekateri kvalificirani strojniki plačani na uro slabše kakor določa uredba o minimalnih mezdah za nekvalificirano delavstvo.

V novi osrednji odbor ali oblastno upravo so bili izvoljeni: predsednik P. Toni, tajnik P. Škerlj, blaginjski S. Jevnikar in po 5 članov uprave ter nadzorstva. Vsi funkcionarji imajo namestnike.

Z občnega zbora so poslali na ministra za socialno politiko zahtavo za uvedbo pokojninskega zavarovanja za strojnike in resolucijo, naj bi minister uvedel pokojninsko zavarovanje tudi za strojevodje industrijskih železnic. Ti strojevodje imajo v nekem pogledu še celo višjo kvalifikacijo od strojnikov, ker od njih zahtevajo več pri izpitih. Upoštevati je pa tudi treba, da strojevodje na zasebnih železnicah dosežejo pokojnino šele po 35 do 40 letih službe, medtem ko strojevodje državnih železnic dopolnijo že s 25 leti službene leta — Odpustili so tudi resolucijo na bansko upravo. V nji je ugotovljeno, da še vedno pri mnogih podjetjih v dravski banovini kršijo pravilnik o upravljanju parnih naprav, odnosno pravilnik za polaganje izpitov posluževalcev parnih motorjev in kotlovskih naprav. Nekatera podjetja namreč zaposlujejo nekvalificirane osebe pri parnih napravah ter je s tem ogroženo vse delavstvo v obratu in okolica tovarne. Zato prosijo bansko upravo, naj izda svojim podrejenim organom nalog, da pri revizijah inspekcije dela in inspekcije parnih naprav pregledujejo tudi spričevala osebja in zahtevajo pri delodajalcih, naj zaposlijo kvalificirano osebo.

Končno je jeseniški delegat Jeran opisal zborovalcem, kakšen je pravilnik oblastne uprave, ki ga je sestavil. Pravilnik bo uprava proučila, nakar ga bo sprejela. Zdal bo organizacija reorganizirana tudi na terenu; kmalu bodo ustanovni občni zbori podružnic v krajih, kjer je najmanj 21 članov.

Kava dobrodošlo darilo

Italijanski izseljenci v Južni Ameriki pošiljajo domov ogromne količine kave v dar

V Italiji je bila lani 1. septembra ustavljena povsem prodaja kave kot blaga, ki ga morajo upoštevati in zaradi katerega iz narodno gospodarskih razlogov ni kazalo, da bi država trošila zanj devize. Italijani pa so veliki »kofetariji« in se niso mogli sprazniti s prežganjkami in drugimi surrogati kave. Pcmagali so si s tem, da so marljivo dopisovali svojim rojakom v tujino ter jih prosili, naj jim pošiljajo zavoječke kave. Pošiljanje kave izseljencev v domovino je vlada dovolila in sicer v zavoječkih do 10 kg.

Posebno dobri dobavitelji kave so postali italijanski izseljenci v Argentini in poslali so se zlasti božičnega časa, da so svojim pošiljali nametu drugih dar v zavoječke prijetno dišeče kave. Ne smete misliti, da gre le za nekaj tucatov pošiljk. Koliko teh zavoječkov je bilo poslanih v Italijo, sicer ni mogoče izračunati, po tem pa, koliko dela so imeli same nekatere mednarodne argentinske razpisovalnice in argentinska pošta, si vendar lahko ustvarimo vsaj približno sliko o ogromnem številu v Italijo odposlanih zavoječkov kave. Razpošiljalnice, ki jih je nad 20, so odpo-

slale v Italijo okrog 30.000 zavoječkov po 5 do 10 kg kave. Ker je to razpošiljanje precej donosno, so se razpošiljalnice potegovala zanj po časopisnih oglaših.

Lahko si mislimo tudi kakšne težave je imela argentinska pošta, saj so Italijani poslali v domovino na vagone kave. Argentinska pošta uprava je namreč objavila, da je tako zasuta z zavoječki za Italijo, da ne more nekaj časa več sprejemati nobene pošiljke. Vsi poštni parniki so bili do vrha napolnjeni s temi zavoji. Pošiljk, ki jih niso mogla odposlati v pravem času, odpravljajo še vedno postopno.

O prav tako velikem navalu pošiljk za Italijo o božiču poročajo iz Urugvaja. V Italijo so morali o božiču na poštnih uradnih zastopih več uslužbencev, da so lažje zmagovali izredno množico božičnih pošiljk. Tako zvana »šepetaloča« pragašanda je šla v tisto, da bodo prejemniki kave iz Italije morali prenesti del kave za dobrodelne namene. Zato je bilo uradno objavljeno, da ni nihče dolžan dati kave, ki jo je prejel iz tujemstva kot darilo za dobrodelne namene.

Ljudje s srcem na desni strani

Izum aparata, ki omogoča serijske röntgenske posnetke prsne votline in ki ga je izdelal predanski prof. dr. Hofelder v Frankfurtu a.-M., se je zelo dobro obnesel. Aparat ni drag, a interni medicini in fiziologiji je prinesel dragoceno dopolnilno dognanja. Navaden röntgenski aparat je dr. Hofelder postavil na lesen podstavek, navaden fotografski aparat pa opremil z objektivom, ki ima 5 cm. Tako se röntgenska slika na senčniku fotografije fotografira na kinofilm.

Nedavno so dosegli po množestvenem röntgeniziranju prebivalcev vsega mekenburškega okraja prvi milijon röntgenskih posnetkov prsne votline. To bogato zetje so zdaj znanstveno izkoristili v atlasu röntgenskih posnetkov prsne votline. Od enega milijona pregledanih ljudi iz vseh socialnih slojev so ugotovili 87,41% ogroženih. 1,46% z aktivno tuberkulozo, 3,34% z ozdravljeno tuberkulozo, 1,38% z boleznimi srca in 2,79% z boleznimi arterij. 200 ljudi od enega milijona pa ima srce na desni strani. To je precej velik odstotek.

Veliki možje v trenutkih strahu

Vsak človek je imel v življenju trenutke, ko mu je od strahu nenadoma zaprlo sapo. Taki trenutki nimajo nič skupnega s strahopetnostjo. Nasprotno, večkrat jih lahko smatramo za podlago poguma in pravega junštva. Človek, ki nikoli v življenju ni začutil strahu in bojazni, kar pa pogumen človek hitro preneha, samo do-

kazuje da njegova zavest počasi in težko reagira na neposredno nevarnost.

Življenje velikih mož nam kaže v tem pogledu marsikaj zanimivega. Cezar se je zelo bal viharja. Če ga je presenetil vihar, se je brž zavl v svoj plašč in odhiti v kot. Newton in Paganini sta se bala, če sta morala iti mimo posode z vodo Mozart se je bal zvokov običajne trompete in tresel se je po vsem telesu. Čim jih je zaslislal. Schoppenhauer se je tresel od strahu, če je videl odprto brtev. Erasmus se je pa bal pogleda na ribe Carlyle, ki je rad opisoval življenje junakov, se je bal stopiti v trgovino. Rossini se je bal lastne sence. Pred megle in vsem neznanim, kar bi se moglo skrivati za njo so čutili paničen strah Chopin, Alfred de Musset in Pol. Dostojevski se je vse življenje bal nečesa nerazumljivega in neobstoječega, kar bi se moglo nenadoma pojaviti pred njim kot resnično, grozno in ostudno dejstvo. Maupassant se je strašno bal odprtih vrat. Bal se je namreč, da bi mogel skozi nje vstopiti nezaželjeni gost — blaznež. In res je preživel zadnje trenutke svojega življenja v umobolnici.

Predrznost ameriških tolovajev

Ob koncu leta naprav. marsikdo bilanco, ki je vedno aktivna, če je namenjena javnosti. Če jo je napravila tudi newyorška policija, je morala gotovo na prvem mestu omeniti važen dogodek, ki se je pripetil lani v jeseni, čeprav se ni končal za polje slavno. Šele naključje je pomagalo aretirati tolovaje, ki so bili napadli nekakega dopoldne v letovišču Long Beach blizu New Yorka bančnega sloja, ki je nesel v spremstvu policista 70.000 dolarjev v aktovki, privezani k telesu. Naenkrat so se pojavili, tolovaji, skočili so iz avtomobila,

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekriti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Pustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5.— Din.

Male oglase

»Slov. Narod«

sprejema uprave do 8. ure dopoldne

TRGOVINA Z USNJEJ

In čevljarstvi potrebščinami v večjem trgu se odda takoj v najem. — Potreben kapital 20.000 din, ostalo na ugodne mesečne obroke. Pojasnila daje Ivan Travnar, trgovec, Griže. 372

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5.— Din.

OREHOVA JEDRCA nova, sortirana cvetlični med in medicino dobite najceneje v MEDARNI

Ljubljana, Zidovska ul. 6 2. L.

POSEST

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5.— Din.

TRGOVSKO HISO

v okolici mesta ali na deželi v bližini farne cerkve na prometnem kraju kupim ali vzamem v najem. — Ponudbe s svedbo cene poslati na naslov: Ivan Vrtačnik, St. Lambert, p. Sava pri Litiji. 370

KITŠEJE
ENO
VEČERAVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

INFORMACIJE

Beseda 1.— Din, davek posebej. Najmanjši znesek 15.— Din

OPOMORILO!

Vsakogar, ki bi razširjal neresne vesti o mojem pokojnem možu Francu, bom sodnijsko zasledovala. — ALIČ MARIJA, Trbovlje. 382

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflejeva ulica šte. 5

NARODNA

TISKARNA
LJUBLJANA
CHARLEVA 8

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

E. C. Bentley: „Skok skozi okno“

ROMAN

Trent je debelo pogledal. Zasmejala se je njegovo presenečenju. — Ah, vi ne veste tega. Če bi se bila drugič omožila, bi izgubila vse, kar mi je bil zapustil mož.

Učinek teh besed na Trenta je bil čudovit. Njegov obraz je postal za hip temnejši in ko se je zopet pomiril, je napravil odločno kretnjo in sedel nazaj v naslanjaku. Človek bi bil mislil, da sedi pri zobozdravniku. Potem je pa dejala mirno:

— Tega nisem vedela.

— Tako je to, — je odgovorila. — Tega se celo veselim, ker me je obvarovalo nečesa, kar ženska navadno v takem položaju stori. Razen tega še nisem našla moža, ki bi hotel vzeti ženo, kakršna sem jaz, vajeno razkošja in ki pri tem ne prinese v zakon niti belica dote.

— Niste ga še našli? — je vzkliknil Trent in planil pokonci. Če je tako, vam pa dokazem, da človeške želje niso vedno odvisne od denarja. Moje poslanstvo je kontanco — moje poslanstvo. Toda, zdaj vam povem to, kar bi nedvomno hotelo povedati mnogo moških, boljših od mene. Tu stoji nekdo, ki vas ljubi in ki bi vas rad prosil, da bi pustili bogastvo pri miru in postali njegova žena.

Zakrila si je obraz z rokami.

— Ne govorite tega, — je zašepetala.

32 — Govoril bom, priznati moram vse, preden odidem od tod. Morda to ni posebno taktično, vendar si pa drznem govoriti. To je res. Od prvega trenutka, ko sem vas zagledal, ne da bi bili vedeli to — na pečinah v Marlstonu — ko ste bili razprostrli roke proti morju, od tistega trenutka vas ljubim. Toda tudi vaša lepota bi bila samo spomin, če bi bilo ostalo samo pri tej lepoti. Ko sem vas spremljal takrat iz hotela domov in ko ste mi položili roko na ramo — takrat se je to zgodilo. Nikoli mi ne ugasne ta dan v spominu. Do tistega dne sem vas občudoval, kakor občudujemo lepoto gorskega vrhca. Toda naslednjega dne je bil kalen, to je bilo tistega jutra, ko sem prišel k vam s svojim vprašanjem, izmučen po težkih dvomih. Ko sem videl vaš blede obraz, me je obšla globoka žalost. Mislil sem si, kar si zdaj znova ponavljam, da bi življenje ne bilo popolno, če bi me ne ljubili. Bil sem za vedno ujet v mrežah vaših črnih las in vašega sladkega glasu.

— Nehajte! — je vzkliknila. Obraz ji je zažarel. — Kaj naj vse to pomeni! Saj nisva otroka. Govorite kakor zaljubljen študent. To je blazno, tega nečem poslušati. Kako more mož govoriti take sentimentalnosti? Kje je vaše samozatevanje? — Ni ga več! — je vzkliknil Trent in se zasmeljal. — Izhlapele je. Nisem mogel tega povedati, ko ste bili bogati. Zdaj so se čari razblinili, zdaj je vseeno, kaj pride. Lahko imenujete to sentimentalnost, rekel sem vam, da vas ljubim, da vas obožujem in da ste mi najdražje bitje na svetu. Zdaj me pa pustite oditi.

Tedaj je pa iztegnila roke proti njemu.

XL — Če vztrajaš na tem, — je dejal Trent, — se mora to zgoditi, toda raje bi mu pisal, če bi ne sedela tu pri meni. Če te pa še moram ubogati, je treba, da sedeva k pisalni mizi. Toda še nikoli se mi ni hotelo tako malo pisati kakor zdaj. — Ko mu je s poljubom zatisnila usta, je vprašal: Kaj naj mu pa pišem?

— Kar hočeš. — Če bi storil tako, bi mu pisal: Mabel in jaz si dovoljujemo naznaniti svojo zaroko. — Toda to bi nedvomno ne bilo tisto, kar je treba napisati. Do uvoda sem že prišel: Dragi gospod Marlowe! — A kaj naprej?

— Pošiljam vam rokopis, ki vas bo zanimal, — je nadaljevala.

— Ali ne misliš, da je ta stavek nekam kratek? Pismo naj bi napravilo nanj vtis. Izbirati je treba dolge in vsebine polne stavke.

— Ne vem, čemu, — je odgovorila. — Dobila sem sicer mnogo pism od advokatov in trgovcev, ki se začnajo: V odgovor na Vaše pismo z dne ... Mislil pa, da je to smešno.

— Dobro, — je dejal Trent. — Stori, kakor želiš.

Sklonila se je nadenj in ga rahlo pobožala po glavi, potem je pa stopila h klavirju in začela tiho igrati. Čez nekaj časa je Trent vprašal:

— Kaj pa, če ne bo odgovoril?

Ozrla se je nanj.

— Tega si ne bo upal storiti, saj bi se moral bati, da ga boš ovažila.

— Saj vendar tega nočem storiti. Sicer bi pa ti tega itak ne dovolila. Razen tega bi pa tudi sam ne storil tega. Tu je preveč dvomov.

— Toda, — se je zasmejala, — ubogi Marlowe ne ve, kaj hočeš ali česa nočeš storiti.

Trent je priklimal. Jel je zopet pisati. Slednjič je pa odložil pero. Vstala je in se naslonila na njegovo ramo. Skupaj sta čitala pismo:

»Dragi gospod Marlowe!

Gotovo se spominjate, da sva se v juniju srečala v Marlstonu, žal v nesrečnih okoliščinah. Takrat je bila moja naloga začeti nepristransko preiskavo kot poročevalec velikega lista. Stori sem tako in prišel od izvestnih zaključkov. Spoznali jih boste iz priloženega rokopisa, ki je bil mišljen kot poročilo za moj list. Iz razlogov, ki mi jih ni treba podrobno naštevati, sem sklenil, da tega poročila ne bom objavil in da tudi nikomur ne povem njegove vsebine. Razen mene vesta samo dva človeka, kaj je v tem poročilu.«

Pri teh besedah se je ozrla nanj.

— Dva človeka, — je dejala.

— Tvoj stric je drugi. Videl sem ga včeraj zvečer in vse sem mu povedal. Ali nisi zadovoljna s tem? Nepristano me je težilo, da mi nisem povedal vsega po pravici, ko sem mu namignil, kaj sem odkril. In moj molk se mu je moral zdeti čuden. Toda moral sem mu pojasniti, da ni da bi te moral kriti. On je na svoj način zelo prebrisan in želel bi, da bi pristoval mojemu pogovoru z Marlowom. Dve glavi vesta več kakor ena.

DNEVNE VESTI

— **Elektrarna Fala je omejila produkcijo.** Zaradi letnega nepravilnega ostre zime so morali omejiti svojo produkcijo nekaterih kalotičnih elektricnih central, ki jim je primanjlo goriva, a huda zima povzroča težave tudi pri hidrocentralah. Iako je naša največja hidrocentrala na Fali, znaša omejila produkcijo, ker je zaledenela Drava. Led je zelo oviral obratovanje elektrarne. Električno omrežje Fale je sicer zvezano s kalotično centralo v Trbovljah, toda te dni so se pokvarili stroji trbovjske elektrarne in zato je v nekaterih industrijskih podjetjih primanjlo elektricne energije. Najbolj so bila prizadeta mariborska podjetja.

— **Novi šef kabineta ministrstva trgovine.** Za šefa kabineta ministrstva trgovine in industrije je imenovan dr. A. Malinar, namesnik državnega tožila v Zagrebu.

— **Velik izvoz pšenice v Italijo.** Te dni izvažajo iz Splita v Italijo večje količine naše pšenice. Prvak je odplul v Italijo parnik »Hilda« s 4000 tonami pšenice. Te dni bodo še odposlani v Italijo z dvema lajuma 2500 ton pšenice.

— **Iz Italije omo dobivali nafto po kilingu.** Prejšnji teden so bila ugodna nakupna pogajanja med Italijo in Jugoslavijo o dobavi večjih količin nafte in njenih derivatov. Italija nam bo dobavljala več tisoč vagonov tekočega goriva delno tudi po kilingu, tako da nam ne bo treba plačati vsega z devizami.

— **Akcija knjižnega ministrstva za nabavo živalske krme.** Direktorja za prehrano pri knjižnem ministrstvu prejema dan za danem vesti iz vse države o velikem pomanjkanju živalske krme ter prošnje, naj bi direktorja kinalu kaj ukrenila. Zato je knjižno ministrstvo organiziralo posebno akcijo za nabavo živalske krme pod enakimi pogoji kakor za nabavo drugih živil, tako da jo bodo živinorejci lahko naročili preko direktorja za prehrano, ki jo bo razpisoval v posamezne kraje.

— **Se vedno pomanjkanje premoga v Beogradu.** V Beogradu še vedno občutno primanjkuje premoga in večerj je ostala brez goriva celo državna bolnica. K sreči pa imajo še dovolj drv.

— **Kolonijska prebivalstva Hrvatskega Zagorja.** V nedeljo je bila v Varaždinu širša konferenca banskih in občinskih zastopnikov, ki so razpravljali o kolonizaciji prebivalstva v krajih s pregrado naseljenosti v Hrvatskem Zagorju. Podravju in Medimurju. Zastopnik banske uprave je predložil načrt o kolonizaciji. Podrobno tega načrta še niso znane ter ne moremo reči, kaj nameravajo naseliti ravno prebivalstvo iz prenaseljenih hrvatskih pokrajin.

— **Tihotapstvo konj v Italiji.** Tihotapstvo konj se je zadnje čase posebno razvilo na Notranjskem. Konje kupujejo tihotapci na Hrvatskem in jih skrivajo gonijo čez mejo. Za tihotapstvo se jim zde najprimernejši kraji na Notranjskem, kjer se lahko skrivajo v gozdovih. Največ konj so doslej prihiteli na Javorniku pri Cerklju. Te dni so italijanski obmejni organi iz zasede presenetili več transportov konj, ki so jih gnali čez mejo. Italijanske oblasti so zaplenile 120 konj v vrednosti okrog pol milijona dinarjev.

— **Pred končno odločitvijo uvedbe nakaznic za bencin.** Znano je, da bodo uvedene nakaznice za bencin, vendar v Sloveniji še ni gotovo, kako dolgo bodo morale čakati še na nje in kdaj bodo razveljavljeni sedanji predpisi o omejitvi porabe tekočega goriva. V banovini Hrvatske se pa marljivo pripravljajo na novo ureitev in je v bencinski upravi poverjeno delo posebnemu poverjeniku, ki ima nalogo pripraviti vse tehnične priprave za izdajo nakaznic za bencin. Izjavilo se je, da 15.000 porabnikov bencina ne samo avtomobilistov, temveč tudi magostev, njih podjetnikov, ki uporabljajo tekoča goriva v industrijskih podjetjih. Krže da bo poraba bencina znatno večja, kakor so računali.

— **Srednjevseko praznovanje.** V Somboru je zavladalo med prebivalstvom veliko vznemirjenje zaradi afere, ki je bila odkrita te dni. Na policijo so prihajale dan za dnem ovadbe, da nekdo oskranja grobove na pravoslavnem pokopališču. Naznanici so odprali krste in grobove, vendar policija ni mogla ugotoviti, da bi zločin kaj ukrenili. Pred dnevi je umrla neka starica in so njeni sorodniki iz praznovanja položili v krsto malo ženske srajce, čes naj bi jo starika ponesla na drugi svet svoj vnukinji, ki je nedavno umrla. Potem so našli grob starke odprti in je iz krste zginila priložna srajca. Policija je ugotovila, da je v afero zasledena 60letna Bučičeva, ki je med prebivalstvom na glasu kot čarovnica. Posebno veliko kmetstvo je imela med dekleti in ženami. Trdila

je, da je v zvezi z duhovi ter da lahko pričara komurkoli ljubezen. V ta namen je prodajala razne predmete, ki so bili v zvezi z mirlici. Zato je bilo treba odprati grobove, da se je lahko preskrbela s tem blagom. Zbog se možje v Somboru silno vznemirjajo, ker ne vedo, kaj vse so morali pojesti in popiti med jedjo in pijajo.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, mrzlo in spremenljivo vreme. Večerja je snežilo v Ljubljani, Mariboru, na Visu, Splitu in Rabu, deževalo pa v Dubrovniku in Kumboru. Najvišja temperatura je bila v Dubrovniku in Kumboru 11, v Splitu 8, na Rabu 7, na Visu 6, v Beogradu —3, v Sarajevu —7, v Ljubljani —7,4, v Zagrebu —8, v Mariboru —8,5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,5, temperatura je znašala —10,2, na aerodromu —10,6° C.

Iz Ljubljane

— **Iz Tečaj »Vzgoja mater«.** V četrtek 25. t. m. bo predaval na ženski gimnaziji, Bleiweisova cesta, odvetnik dr. Darko Černej o snovi, ki mora zanimati vse matere brez razlike. Pravni položaj nezakončnih otrok. Začetek ob 20. Vsakdo dobrodošel!

— **Iz predavanja pri ljubljanski podružnici SVD.** V sredo 24. januarja t. l. bo ob 19. predavala ga. Andreja Ključnik o »Cvetičah trajnicah, posebno o potonkah«. Predavateljica: kemijska dvorana na i. drž. realni gimnaziji v Vegovi ulici. Vstop prost.

— **Iz O davnih prijavah in novih davnih pridpisih.** ki se tičejo obrtnikov, bo priredilo predavanje Obrtniško društvo v Ljubljani v sredo 24. t. m. ob 8. večer v salonu restavracije hotela Stritar. Obrtniki dobrodošli!

Kavarna »Stritar«

danes v torek vso noč odprta.

Dospela je nova damska kapela.

— **Iz Vneta skrb za pučke.** Da imajo Ljubljanci dobro srce in veliko ljubezen do zmruženih pučkov ne dokazujejo samo krmilne hiše v Tivoliju ter drugod po mestnih parkih. Domala vsak vrt v mestu premore vsaj eno krmilno hišo. Kamor se zatekajo sedaj v hudi zimi drobni pevci, ki vse poletje razveseljujejo stanovalce hiš z ljubeznivim čebljanjem in življenjem na sadnih drevih h, ki jih sproti tudi otrebljajo škodljivca mrčesa. Zaslugo da se je med mestnim prebivalstvom ogrela ljubezen do krmilnega sveta ima nedvomno »Ljubljansko društvo za varstvo ptic«. Ne samo na Mirju in drugod v okolici kjer stoji vile z vrtovi, tudi po Šiški, na Viču in Rožni dolini ter zunaj po St. Vidu imajo ljudje mnogo veselja s krmiljenjem pučkov v zimskem času, s čimer dokazujejo svojo ljubezen do žive prirode.

Iz Celja

— **c Nova zmaga celjskih šahistov.** Celjski šahovski klub je igral v nedeljo v Zagrebu revanšo prijateljsko medmestno tekmo z zagrebškimi obrtniškim šahovskim klubom. Celjani so zmagali s 4 in pol : 3 in pol. Na prvi tekmi ki je bila lani v juniju v Celju, so Celjani zmagali s 6 in pol : 1 in pol. Skupni rezultat je torej 11:5 za Celje.

— **c Razmere na delovnem trgu.** Pri celjski borzi dela je bilo 20. t. m. v evidenci 736 brezposelnih (598 moških in 138 žensk) nasproti 606 (477 moških in 129 žensk) dne 10. t. m. Delo dobi 30 rudarjev v Ivančici pri Užeški Požegi, 1 pekar, 18 kuharic, 10 kmečkih dekel, 2 nakararici in 2 sobarici.

— **c Celjski poštni uradniki,** vključeni v organizaciji poštini, telefonskih in brzojavnih uradnikov v Celju, so zborovali v nedeljo popoldne v celjskem poštnem splotju. Soglasno so sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo zaradi naraščajočih dragotin takojšnje povišanje službenih prejemkov. Resolucijo so poslali predsedniku vlade g. Cvetkoviču, podpredsedniku vlade dr. Mačku in poštному ministru dr. Tobarju.

— **c Usoden padec.** V soboto je padel 30letni lesni trgovec Matija Jeraj iz Varpolja pri Rečici ob Savinji na poledeneli cesti in si zlomil desno roko pod komolcem. Zdravi se v celjski bolnici.

— **c V celjski bolnici so umrli:** v soboto 43letni kočarjev sin Martin Kokot iz Skofije pri Zibiki in 11letni sinček posestnice Rafael Koreš iz Dobovca pri Rogatcu. V nedeljo 65letna dinarica Apolonija Mačlova iz Šimelja pri Mozirju v ponedeljek pa 60letni preživetkar Anton Dremelj iz Šmarjete pri Celju.

Zakaj pri nas ni petroleja?

Odprto pismo petrolejskemu kartelu, tvrdkam Standard in Shell

Maribor, 20. januarja

Prejeli smo s prošnjo za objavo: V vsej Sloveniji primanjkuje že tri mesece petroleja. Naše podeželsko ljudstvo je moralo božične praznike prebiti brez luči. Stotine trgovcev, naših odjemalcev, mnogo občin, župnišč, šol in kmetov se obrača vsak dan na nas in zahteva petrolej, ki ga žal ne moremo dati.

Naj vse slovenska javnost, kdo je kriv, da si naše podeželsko ljudstvo ni moglo o božični praznici prižgati skromne luči in da v dolgih zimskih večerih ne more opravljati svojega dela.

Samo vi ste temu krivi in sicer iz naslednjih razlogov:

1. Naši dobavitelji rafineriji v Aquile v Trstu ste lani odstopili 5% delež vašega dobička samo zato, da nam Slovenecem ne prodaja petroleja, bencina in olja in da vam ne bi mogli nihče več konkurirati.

2. Ker nimate zadosti cistern nam je železnica prepovedala pošiljati cisterne v Rumunijo, odkoder bi sicer lahko dobili petroleja, kolikor bi hoteli.

3. Ko nam je železnica nedavno zopet dovolila, da smemo del naših cistern poslati v Rumunijo po blago, pa nam uprava državnih monopolov dne 22. decembra 1939 ni hotela več izdajati uvoznih dovoljenj za petrolej, čes da nam uvoz ne bo več mogel, ker bi pri tem izgubili denar.

4. Res je po vaši krivdi istega dne izšla naredba, da se zniža monopolna taksa in sicer za vas, inozemske tvrdke, za

2 c in pri kg, za vse ostale domače tvrdke pa samo za 0,25 din. Torej ste z napačno kalkulacijo dosegli, da plačujete sedaj za kg petroleja skupno 2,64 din na državnih dajatah in tovarnihah manj kakor mi.

Mi plačujemo za carino, doprinos, davek 126,04 din., vi samo 55,65 din.; tovarnino do Maribora 84,60 din., vi samo 65,90 din.; monopolno takso 375 din., vi samo 200 din. na 100 kg, skupaj 585,64 din. vi samo 321,54. Ker pa je petrolejska cena fiksirana, bi ga morali mi prodajati v izgubo.

To znižanje monopolne takse ste dosegli na naslednji način: Ker niste hoteli več prodajati petroleja, ga je povsod v državi zmanjkalo. Ko ste bili poklicani na odgovor, ste s povsem napačno kalkulacijo dokazali, da imate pri petroleju izgubo in da ne morete konkurirati domačim uvoznikom, čeprav ste že itak plačevali kakor zgoraj razvidno, 116,94 din. manj carine in tovarnina.

V tej nepravilni kalkulaciji pa ste dokazali, da stane vaš petrolej 1,75 din. več kakor male tvrdke in da na ta način dosegli, da se sedaj vam računa monopolna taksa za 1,75 din. manj kot domačim uvoznikom.

5. Ker že od 6. septembra 1939 dalje nismo smeli več naših cistern pošiljati po petrolej, smo ga morali že v jeseni kupovati pri vas. Ker vam nismo mogli več konkurirati, pa ste povišali prodajne cene od 7,10 din na 8 din in višje. Od 8. novembra 1939 pa nam sploh niste hoteli dati niti 1 kg petroleja več, kar ste dobro ve-

deli, da nam bo sedaj vsak uvoz petroleja nemogoč. Celo nad našimi prejšnjimi odjemalci se masujete in jim nočete dati blaga, čes da ga tudi prej niso kupovali od vas. Tako se vaše obveznosti, da boste prodajali petrolej v vseh sreskih mestih po določenih cenah, enostavno ne držite, čeprav je določena kazen od 500 do 500 usod din.

6. Na ta način je v Sloveniji izostala naša prodaja 500.000 kg petroleja na leto in je moralo zaradi vas ostati naše podeželsko ljudstvo brez praznične brez petroleja. Tudi sedaj ga še ni in ste nam tudi v pismu z dne 2. januarja 1940 nazna-

nili, da nam petroleja ne morete poslati. Tako sem dokazal, da ste vi krivi, ker v Sloveniji ni petroleja, dočim se v Rumuniji in v Italiji dobi v poljubnih količinah.

Obenem pozivam naše narodne zastopnike, naj ukrepejo potrebno, da se tudi do našim tvrdkam zniža ta carina in monopolna taksa, nakar bomo lahko prodajali petrolej v zadostnih količinah in 1 din za kg ceneje, kakor so sedaj za vas določene cene.

Pozivam vas, da me tožite, ker trdim, da ste s povsem napačno kalkulacijo varali in oškodovali državo. Gustav Goll

Pesnica se lepo razvija

Elektrifikacija — Gradnja Sokolskega doma zagotavlja — Pesnica dobi prepotrebno šolo

Maribor, 22. januarja.

Mariborska predmestja, ki so bila v predvojni dobi precej zanemarjena in ob stran potisnjena, so doživela v povojni dobi nenavaden lep razvoj. Le pomislimo na naše delavske študente na Pobrežje Tezno. Id. Ko govorimo o napredku tistih naselbin, ki so v neposredni bližini Maribora, ne moremo mimo naše narodno zavedne Pesnice, ki je danes v resnici predmestje Maribora. Stavbna strnjost vzdolž Košakov je ustvarila povsem nov položaj, ko imamo do Pesnice le neznaten nezadani presek. Pesnica se lahko ponosa, da se je v zadnjem času uvrstila v krog tistih mariborskih predmestij, ki jim je povojna doba prinesla možnost vsestranskega napredovanja in razvoja.

Med pridobitvami zadnjega časa naj omenimo predvsem elektrifikacijo naše Pesnice, o čemer smo svojčas že poročali. Kako hvaležni so danes Pesničani, da si lahko izboljšujejo svoja stanovanja z elektriko, dočim morajo njihovi sosedi stikati za petrolejem, ki ga danes zlasti v Slovenskih gorah sploh ni. Zares morajo biti hvaležni vsem onim, ki so si prizadevali, da dobi Pesnica čim preje elektriko.

Naj podčrtamo tudi izreden razmah društvenega in družabnega življenja povojne Pesnice. Poznavalci predvojnne Pesnice dobro vedo, kako zapuščen dolgočasen kraj je bila Pesnica. Danes delujejo na Pesnici različna nacionalna, človekoljubna in druga društva. Naj omenimo gasilce, ki jih odlikuje izredna agilnost in ki so med najbolj izvežbanimi ob meji. Pa tudi Sokol je razprolstril svoja zmagovalna krila nad obmejno Pesnico. Odkar je prevzel vodstvo pesniške sokolske čete br. Srečko Kranjc je zaživel v pesniških sokolskih vrstah novo, razgibano življenje.

Zunanji odraz tega prizadevanja nesebičnega delovanja je bil zadnji nastop pesniških Sokolov, ki je pokazal da je Pesnica nacionalna in sokolska. Sedaj pa se je obrnila pozornost pesniških Sokolov na znotraj. Pričeli so misliti na to, kako zagotoviti pesniški sokolski četi čim agil-

nejše delovanje in čim bolj disciplinirano zbiranje. Br. Srečko Kranjc je se lotil te naloge z nenavadno vztrajnostjo in energijo. Končno se je posrečilo zbrati in zagotoviti potrebno vsoto za nakup zemljišča, kjer si bodo uredili pesniški Sokol svoje letno telovadišče in zgradili svoj dom. Za 18.000 din. je kupil pesniški Sokol od posestnika Ivana Purgaja primerno zemljišče na Ranci. Pri tem si je pridobil neveljavne zasluge br. Srečko Kranjc, ki je tudi iz lastnega žrtvoval, da je lahko izpeljal važno nalogo. Na novo kupljenem zemljišču bodo pričeli vrli pesniški Sokoli s planiranjem in preurejevanjem za letno telovadišče, čim bo nastopila pomlad in lepše vreme. Pesniški Sokoli si hočejo tukaj zgraditi Sokolski dom. O tem bodo še sklepali na svojem rednem občnem zboru, ki bo v nedeljo 28. t. m. pop pri br. Kerencu. Tako si je pesniški Sokol ustvaril pogoje za nadaljnje marljivo delo ter izvedbo ciljev, ki si jih je postavil v okviru sokolske Petrove Petletke.

Sporedno s tem razvojem v nacionalnem in društvenem oziru pa se napoveduje nova pobuda, ki bo velike važnosti glede ljudsko-prosvetnega dela ob meji. Pomisliti moramo namreč, da ni imela Pesnica nazivice pomembni važnosti svoje lege ter izpostavljenosti lastne šole, ki bi jo lahko posejali pesniški otroci. Pesniška šolska mladina mora se danes hoditi v šolo bodisi v Maribor, Sp. Kungoto, Jarenino in St. Ilj. Končno je vendarle dozorela misel, da je treba na Pesnici zgraditi šolo, ki bi jo posejala pesniška šolska mladina. Priprave so že v toliko dozorele, da je banska uprava v Ljubljani že obvestila pesniško občino, da so zadevni krediti dovoljeni. Zemljišče je tudi že določeno in zagotovljeno tako da se bodo gradbeni dela lahko pričela, čim bodo to dopuščale vremenske razmere.

Plemenito prizadevanje vseh lokalnih činiteljev zasluži toplo priznanje za lepe uspehe, s katerimi se lahko ponosajo. Naša obmejna Pesnica naj raste in naj se razvija!

Mariborske in okoliške novice

— **Nočno lekarniško službo** imata tekoči teden Minafiško, a mesna lekarna pri Orlu na Glavnem trgu, tel. 25-85, in Remsova lekarna pri Sv. Roku na vogalu Aleksandrovič in Meljske ceste.

— **Obrtniški tečaji.** Mariborska poslovna zbornica obrtno-pospeševalnega zavoda bo priredila v kratkem v Mariboru tečaj za kalkulacijo in sestavo proračunov za klijavničarsko stroko, tečaj za kovinarsko stvarnostnost, kovinarski risarski tečaj, tečaj za struženje kovin, mizarjski risarski tečaj, tečaj za mizarstvo, kalkulacijo in sestavo proračunov, tečaj za luženje lesa, Sauerjev krojni tečaj. Prijavit se je v pisarni poslovavnice v Vetrinjski ulici 11, I. nadst., dopoldne.

— **Zborovanje mariborskih železniških uradnikov.** Na svojem občnem zboru so mariborski železniški uradniki, organizirani v mariborskem pododboru združenja železniških uradnikov, izvolili ponovno za predsednika inž. Jagodiča, za podpredsednika inšpektorja Jerca, za tajnika Čretiča, za blaginjskega Lipovška, za odbornike pa Amaličeta, Novaka, Fetiha in Mozetiča.

— **Is davkarje.** Prošnjam za odpis davčnih zaostankov, klasi, davčnih in taksnih kazni je treba priložiti potrdilo pristojne oblasti, da bi ga izterjava zaostanka ekonomsko uničila. Prošnje so oproščene kolonije, ako davčni predpis ne presega v letu 200 din. Vlagajo se pri davčni upravi in morajo imeti vse podatke o imovini davčnega dolžnika. Prošnji morata biti priložena tudi uradno potrjeni izvešček iz posestnega lista in potrdilo občinske uprave o imovinskem stanju prosilca. Rok za vlaganje prošnje je do 23. marca t. l.

— **Vlak se je pretrgal.** Ko je v nedeljo okoli 17. prispel osebni vlak iz Ljubljane na postajo Orehova vas-Silnica, se je pretrgal, ne da bi strojevodja to opazil. Lokomotiva je s štirimi vagoni odpejala proti Mariboru, medtem ko so drugi vagoni ostali na postaji, kjer so morali potniki skoraj celo uro čakati, da so jih odpeljali v Maribor.

— **Cene na mariborskem trgu.** Krompir prodajajo merico po 11 do 13 din. Na sobotnem trgu je bilo krompirja 54 vrec. Napram količinam krompirja, ki so ga pripeljali v tem času v prejšnjih letih v Maribor, je 54 vrec zelo malo. Čebule je bilo 12 vrec. Prodajali so jo po 2,50 do 3,50, česenj po 8 do 10, zeljnata glava po 1 4 in do 3,50, kislje zelje po 4 din, komad repe po 0,25 do 0,50, kislje repo po 2 din, karfiolo po 3 do 12 din, kilogram po 8, hren po 7 do 9, komad zelene po 0,50 do 3, komad endivije po 0,50 do 3, kg dalmatinske endivije po 10 din, kup radica po 1 din, kup spinaca po 1 din, jabolka po 3 do 6, hruške 4 do 6, suhe slive 6 do 10, orehe 7 do 8, luščene orehe 24 do 26, pomaranče 1 do 3, limone 0,50 do 1. Na zimnem trgu je bilo v soboto komaj 37 vrec raznih vrst žita. Pšenico so prodajali litar po 2, rž in ječmen po 1,75, koruzo po 1,50 do 2, oves po 1, proso po 2, ajdo po 1,25, proseno pšeno po 4, ajdovo pšeno po 4,50 do 5, fižol po 5 do 6, duke po 3, karppe po 12, belice po 8, ščuke po 18, morske ribe po 11 do 34, morske rake po 30 din, smetano po 6 do 12,50, mleko po 2 do 2,50, surovno maslo 28 do 32, čajno maslo po 36 do 40, kuhano maslo 32 do 36, domači sir 8 do 10, Kokotki je bilo 262. Prodajali so jih po 22 do 64. Piščancev je bilo 408 parov. Prodajali so jih po 25 do 60, purane po 45 do 70. Domače zajce prodajajo po

10 do 30 din. Na senenem trgu je bil samo en voz sladkega sena po 130 do 140 din za 100 kg, 2 voza otave po 100 do 110 dinarjev. Meso: teletina 8 do 12, svinjsko meso s kostmi 10 do 12, svinjsko meso izluščeno 13 do 14, riba 16 do 17, zajec 13 do 14, salo 15 do 16, slanina 15 do 16, pljuča s srcem 7 do 8, jetra 8 do 10, rebra 10 do 12, glava z jezikom 5 do 7, ledvice komad 2 do 3, noge komad 1 do 2 din.

— **Iz vrst rezervnih oficirjev.** Tukajšnji pododbor združenja rezervnih oficirjev in bojnikov bo priredil mladinski smučarski tečaj. Tečaj bo brezplačen in bo v okolici Maribora. Obisk bo prvenstveno za deca vseh rezervnih in aktivnih oficirjev. Tečaj bo vodil rezervni oficir, smučski učitelj JZSS. Zbirališče udeležencev bo jutri v sredo ob 14. pri gozdnem paviljonu v mestnem parku.

— **Poplava v mestnem stolpu.** Zaradi strupenega naraža so mariborski kleparji ter instalaterji tako zaposleni, da sploh ne zmorejo vsega dela. Na vseh straneh pokajo vodovodne cevi, ki so zamrznjene. Tudi v mestnem stolpu so zamrznile vodovodne cevi. Posledica je bila, da je nastala prava poplava in da je voda zamrznila. Tako se je zgodilo, da se vrata ob vhodu v mestni stolp niso mogla zaradi zamrznjenosti poplavitvene vode odpreti. Na ta način so bili stanovalci vrh mestnega stolpa v neprostovoljnem »zaporu«, drugi, ki bi radi na vrh stolpa, pa niso mogli odpreti vrat. Instalaterji so imeli precej dela, da so stališči led in da so se vrata ob vhodu v mestni stolp lahko spet odprla.

— **Mariborski planinci** so se v velikem številu udeležili snočnega predavanja, ki ga je imel v dvorani Ljudske univerze znani planinski pisatelj dr. Josip C. Oblak iz Ljubljane. V poučnih, zanimivih izjavanjih, ki so jih pojasnjevale številne lepe skiptične slike, je popeljal poslušalce na najvišji vrh Karpatov Hoverlo, potem v lepote transilvanijskih Alp, v Rumunijo in naprej do znamenite donavske delte. Odlični predavatelj je bil deležen toplega priznanja.

— **Nova lepa postojanka** za naše vnete smučarje je pri »Grčicu«. V tamošnji bližini je počel lep terenov, ki bo pripravljen za začelnike, pa tudi za bolj izvežbane smučarje. Mariborčani, ki gojijo smučanje in sankanje, so zelo vzljubili terene v okolici Grčica, kjer je zmerom razgiban zimsko sportni živ zav.

— **Nagrade za najlepše narodne noše.** Na letošnji »Jadranski noči« je dobila prvo nagrado za najlepšo narodno nošo gđ. Milica Pirhova. Razen te je bilo nagrajenih še pet narodnih noš.

— **Zimski sport terja svoje žrtve.** V mariborsko splošno bolnico so pripeljali nadaljnjih pet žrtev zimskega sporta. Noge so si zlomili pri smučanju 15letni vinčarski sin Josip Kokot iz Košakov, 11letni vinčarski sin Dušan Brezovnik iz Kumna, pri sankanju pa si je zlomila nogo služkinja Marija Kolarč iz Ruš, njen brat, Stanko Kolarč pa si je zlomil ključnico.

— **Drobne vesti.** Na Ruški cesti je kolezar povozil 6letno Danico Brusovec, ki je obležala z zlomljenim nogo. Ubogo dekle se zdravi v bolnici, kamor so pripeljali tudi 37letnega dninarja Andreja Rajserja iz Radvanja, ki se je do kosti opeknel, ko se je grel pri peči. — Zasebnemu uradniku Alfredu Wuteju je izgnil iz gledališča zimski plašč, vreden 600 din. — Z alkoholom se je zastrupil 46letni želar Franc Negojina

iz Sv. Tomaža, ki so mu zdravilci z injekcijami rešili življenje. — Mariborska policija je aretirala 43letnega Ludovika Jegerja iz Murske Sobote, ki se je klatil po mestu in z berančenjem nadlegoval ljudi. Na policiji so ugotovili, da zasluje Cegnarja murskosobosko sodišče zaradi nekaj tatvin.

— **V gozdu je zmrazil.** V tako imenovanem »Skuhalovem gozdu« pri Ormožu so našli mrtvga 73letnega preužitkarja Jakoba Mundo iz Trgovista. Ugotovljeno je, da je starček na potu domov zaradi vinjenosti onemogel ter obležal. Zaradi silnega mraza je ubogi starček zmrazil in umrl.

— **Ogenj.** Pončji je nastal ogenj v hiši trgovca Vrhunčeve v Cankarjevi ulici 22. Bila je nevarnost večjega požara, vendar so gasilci, ki so pravočasno prispeli na pomoč, po dveurnem napornem gašenju ogenj omejili in preprečili večjo katastrofo.

— **Mariborsko vreme.** Pončji je zapadlo 45 cm novega snega, tako da ga je sedaj 20 cm v ravnini, ponekod, kjer so divjali snežni meteži, pa nad 1 m. Večerja je bila najvišja temperatura —8,5, davi —10,6. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in vetrovno vreme.

Mariborsko gledališče

Torek, 23. jan.: Zaprt (generalka). Sreda, 24. jan. ob 20.: »Othello«. Premiera. Red C.

Četrtek, 25. jan. ob 20.: »Zaroka na Jadranu«. Red A.

Zasedba »Othello«. V Shakespearjevi veličastni Zalogiji »Othello«, katere premiera bo v sredo 24. t. m., bodo nastopili Pavle Kovič v naslovni vlogi, Kraljeva kot Othellova žena Desdemona, Skrbnišek kot Othellov praporščak Jago, Košič kot beneski dož, Gornšek kot senator Brabantio, Kozina kot Graziano, Crnobori kot Lodovico, Nakrst kot Othellov pobočnik Cassio, Verdonik kot beneski plemič Rodorigo, Rasberger kot Montano, namestnik na Cipru, Starčeva kot Jagova žena Emiliya, Rasbergerova kot Cassiova ljubica Bianca. Ostali igralci nastopijo v vlogah senatorjev in plemičev. Režira glavni režiser Jože Kovič.

Andro Mitrović †

Maribor, 22. januarja Raz Narodno gledališče v Slovenski ulici je dopoldne med snežinkami zavihrala žalna zastava.

Umrli je v Zagrebu Andro Mitrović, stalni kapelnik in stvaritelj pravne, stalne mariborske opere, ki smo ga pred 10 leti videli s taktirko pred našim odrom in ki je moral zaradi prenikajoč odmerjene državne subvencije ob koncu sezone 1927-28 zapustiti Maribor in poiskati zaposlitve drugod.

Velike so bile njegove zasluge za mariborsko gledališče, žal, da zaradi okoliščin ni mogel izvršiti vseh svojih načrtov. V teku svojega udejstvovanja v Mariboru je v gledaliških sezonah 1922-23 in 1926-28 nastupiral in dirigiral 22 oper in več operet. Njegova

Posledice vojne na Poljskem

Velike težave v prehrani prebivalstva zaradi uničenih prometnih zvez

Iz Poljske prihajajo zadnje čase le redko vesti in še te niso vedno dovolj zanesljive. To je pač treba pripisovati posledicam vojne, saj se razmere še vedno niso normalizirale.

Nedavno smo čitali, da je Varšava skoraj povsem izumrla glede na veliko število prebivalstva pred vojno. Češ, da se je mnogo ljudi izselilo ali pa se niso vrnila tisti, ki so se izselili med vojno. V resnici pa je sedaj celo 300.000 prebivalcev več v Varšavi kakor pred vojno. Mesto je sicer zelo trpelo in so še vedno porušene mnoge hiše, a upoštevati je treba, da so bile zelo prizadeta mnoga manjša podeželja mesta, odkoder so se začeli po vojni zatekati ljudje v Varšavo. Naval ljudi, ki so osi brez strehe, je še vedno velik. Oblasti si prizadevajo, da bi omejili nenormalni priliv prebivalstva z zaposlitvijo ljudi v različnih okrajih države.

Velike težave so še vedno s preskrbovanjem prebivalstva z živil. Upoštevati je treba zlasti mnoge prometne težave. Mnogo železnice je še vedno razrušenih in bodo popravila trajala še dolgo. V Varšavi razdeljujejo hrano v posebnih kuhinjah v

raznih okrajih mesta. Na dan razdele 200 do 300 tisoč porcij. Ker dovažajo živila še vedno največ s kmečkimi vprežnimi vozovi, se čuti še vedno veliko pomanjkanje. Pričakujejo pa, da se bodo razmere znatno spremenile, čim bo obnovljen ves železniški promet. Vlaki bodo vozili redno na vseh progah, kakor računajo, še pred koncem meseca. Popravila napredujejo počasi, zlasti zaradi tega, ker so bili podrti skoraj vsi mostovi in zasuti predori. Doslej še ni obnovljen promet na progi iz Berlina preko Gzornje Slezije proti Budimosti. Popravljajo tudi še vedno progo Berlin — Gornja Slezija — Lwow — Bukarešta. Preden bodo odstranjene vse posledice vojne ter popravljene vsi objekti, ki so jih Poljaki uničili na umiku pred Nemci in ki so trpeli zaradi obstreljevanja, bo minilo najbrž še leto dni. V 60 primerih, kjer so bili mostovi porušeni, so sedaj postavljene le še začasni mostovi. Razen obnovitve starega železniškega omrežja jih čaka še mnogo dela za organizacijo prometa po novem načrtu, da bo Nemčija dobila blžje zveze z državami na severu in vzhodu Evrope.

razorožili sla, vzeli denar in se hitro zopet odpeljali.

Policija je spravila na noge ves svoj aparat. Šest policijskih avtomobilov, opremljenih z radijski mi aparati in strojnimi, jo je ubralo za tolovaj. Na pomoč je poklicala policija celo letalo in več motornih čolnov, da so zastražili obalo. Vendar se je po lov končal s popolnim neuspehom, čeprav je plov policijskega letala opazil avtomobil razbojnikov na eni najbolj obljubljenih cest newyorškega predmestja. Pilot je takoj po radiu obvestil o tem policijo, toda preden so prispeli detektivji tja so bili tolovaji že davno izginili. Šele čez nekaj dni se je posrečilo spoznati v pljanjih gostih, ki jih je bila policija aretirala zaradi razgrajanja v nekem mestecu blizu St. Louisa, predzrne tolovaje, katerim ves policijski aparat ni mogel do živga.

SPORT

Razpis tekem za državno prvenstvo v alpski kombinaciji. JZSS razpisuje tekmo za državno prvenstvo v smuku in slalomu za vse verificirane seniore. Tekmovalo se bo po pravilih in pravilnikih JZSS ter IWO. Prijavnine ni. Prijave je poslati na savezni prijavilnicah Gorenjskemu zimsko-sportnemu podsavezu na Jesenicah do 25. t. m. Smuk bo v soboto 27. t. m. Start ob 14.

na Kokovnici. Dolžina proge cca 3200 m z višinsko razliko 450 m. Slalom bo v nedeljo 28. t. m. ob 11. dopoldne na Travnemjeri senožeti pri Trzinu. Dolžina proge 920 m, višinska razlika 180 m. Vodstvo tekme bo imel prireditelj GZSP in delegata JZSS. Prvi trije v smuku ter prvi trije v alpski kombinaciji prejmejo darila. Državni prvak postane lahko samo jugoslovanski državljan. Tekma se ocenjuje ločeno za vsako disciplino, alpsko kombinacijo ter z mednarodno udeležbo.

SPD

Foto večerov Ljubljanskega foto-kluba se morejo udeležiti tudi člani SPD pod enakimi pogoji kot člani foto-odseka. Planince opozarjamo na navedene ugodnosti. Čim prej se naj prijavijo v društveni pisarni SPD vsi planinci foto-amaterji, ki se zanimajo za planinsko fotografiranje, da jih SPD pravčasno prijavi v foto-tečaj Foto-kluba, ki se bodo pričeli bržkone v prvi polovici meseca februarja. Prijave sprejema pisarna SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4/1 od 8. do 12. in od 15. do 20.

JANEZKOVE TEŽAVE

Janezek se je ob praznikih nekoliko preveč nabasal s sladkostmi in ko ga je napadlo, je začel ves prestrašen klicati: Mamica, pridi hitro, jaz že kipim.

razumevanje pri delodajalcih. Tajnik je dejal, da novo upravo čaka še predvsem naloga izvajati višje meze v Kočevju, kjer so strojniki in kurjači slabo plačani.

Tudi lani je organizacija opravila mnogo intervencij na pristojnih ministrstvih. Tajnik je z zadovoljenjem ugotovil, da je bilo šletno prizadevanje za uvedbo pokojninskega zavarovanja za strojnike končno kronano z uspehom, kajti uredba je bila podpisana 23. decembra in bo zavarovanje uveljavljeno že 1. februarja. Obžaloval pa je, da amandman finančnega zakona za sedanjega proračunskega leto ni nudil tudi pooblaštila za razširjenje pokojninskega zavarovanja za strojevodje zasebnih strojniki.

Lani so tudi organizirali višji strojniški tečaj na tehnični srednji šoli. Skripta in slike tega tečaja objavljajo v »Strojarskem vestniku«, glasilu zveze.

Poročilo tajnika je še izpolnil jeseniški delegat Jeran, nakar je podal blaginjsko poročilo blaginjskega S. Jevnikar. Dohodki so znašali lani 47.157 din, izdatki 46.160 din. Članarino so določili po višini mezd 8. dan, od 1000 do 1500 15 din, od 1500 do 2000 20 din in nad 2000 25 din. Pri tej priliki je bilo ugotovljeno, da so nekateri kvalificirani strojniki plačani na uro slabše kakor določa uredba o minimalnih mezdah za nekvalificirano delavstvo.

V novi osrednji odbor ali oblastno upravo so bili izvoljeni: predsednik P. Toni, tajnik P. Škerlj, blaginjski S. Jevnikar in po 5 članov uprave ter nadzorstva. Vsi funkcionarji imajo namestnike.

Z občnega zbora so poslali na ministra za socialno politiko zahtavo za uvedbo pokojninskega zavarovanja za strojnike in resolucijo, naj bi minister uvedel pokojninsko zavarovanje tudi za strojevodje industrijskih železnici. Ti strojevodje imajo v nekem pogledu še celo višjo kvalifikacijo od strojnikov, ker od njih zahtevajo več pri izpitih. Upoštevati je pa tudi treba, da strojevodje na zasebnih železnicah dosežejo pokojnino šele po 35 do 40 letih službe, medtem ko strojevodje državnih železnici dopolnijo že s 25 leti službene leta. — Odpisali so tudi resolucijo na banko upravo. V nji je ugotovljeno, da še vedno pri mnogih podjetjih v dravski banovini krišajo pravilnik o upravljanju parnih naprav, odnosno »pravilnik za polaganje izpitov posluževalcev parnih motorjev in kotlovskih naprav«. Nekatera podjetja namreč zaposlujejo nekvalificirane osebe pri parnih napravah ter je s tem ogroženo vse delavstvo v obratu in okolica tovarne. Zato prosijo banko upravo, naj izda svojim podrejenim organom nalog, da pri revizijah inspekcije dela in inspekcije parnih naprav pregledujejo tudi sprječevala oseba in zahtevajo pri delodajalcih, naj zaposlijo kvalificirano osebo.

Končno je jeseniški delegat Jeran opisal zborovalcem, kakšen je pravilnik oblastne uprave, ki ga je sestavil. Pravilnik bo uprava proučila, nakar ga bo sprejela. Zljaj bo organizacija reorganizirana tudi na terenu; kmalu bodo ustanovni občni zbori podružnic v krajih, kjer je najmanj 21 članov.

Kava dobrodošlo darilo

Italijanski izseljenci v Južni Ameriki pošiljajo domov ogromne količine kave v dar

V Italiji je bila lani 1. septembra ustavljena povsem prodaja kave kot bago, ki ga morajo uvažati in zaradi katerega iz narodno gospodarskih razlogov ni kazalo, da bi država trošila zani devize. Italijani pa so veliki »kofetariji« in se niso mogli sprizniti s prežganjki in drugimi surrogati kave. Pcmagali so si s tem, da so marljivo dopisovali svojim rojakom v tujino ter jih prosili, naj jim pošljajo zavojčke kave. Pošiljanje kave izselencev v domovino je vlada dovolila in sicer v zavojčkih od 10 kg.

Posebno dobri dobavitelji kave so postali italijanski izseljenci v Argentini in poslužili so se zlasti božičnega časa, da so svojim pošiljali namestu drugih darov zavojčke prijetno dišeče kave. Ne smete misliti, da gre je za nekaj tucatov pošiljk. Koliko teh zavojčkov je bilo poslanih v Italijo, sicer ni mogoče »zračunati« po tem pa, koliko dela so imele samo nekatere mednarodne argentinske razpodeljalnice in argentinska pošta, si vendar lahko ustvarimo vsaj približno sliko o ogromnem številu v Italijo odposlanih zavojčkov kave. Razpodeljalnice, ki jih je nad 20, so odpo-

slale v Italijo okrog 30.000 zavojčkov po 5 do 10 kg kave. Ker je to razpodeljanje precej donosno, so se razpodeljalnice potegovala zanj po časopisnih oglaših.

Lahko si mislimo tudi kakšne težave je imela argentinska pošta, saj so Italijani poslali v domovino na vagone kave. Argentinska pošta uprava je namreč objavila, da je tako zasuta z zavojčki za Italijo, da ne more nekaj časa več sprejemati nobene pošiljke. Vsi poštni parki so bili do vrha napolnjeni s temi zavoji. Pošiljk, ki jih niso mogla odposlati v praviem času, odpravljajo še vedno postopno.

O prav tako velikem navalu pošiljk za Italijo o božiču poročajo iz Urugvaja. V Italijo so morali o božiču na poštah uradih zaposliti več uslužbencev, da so lažje zmagovali izredno množico božičnih pošiljk. Tako zvana »šepetačica« propaganda je širila vesti, da bodo prejemniki kave iz Italije morali prepuštili del kave za dobrodelne namene. Zato je bilo uradno objavljeno, da ni nihče dolžan dati kave, ki jo je prejel iz inozemstva kot darilo za dobrodelne namene.

Ljudje s srcem na desni strani

Izum aparata, ki omogoča serijske rentgenske posnetke prsne votline in ki ga je izdelal predanski prof. dr. Hofelder v Frankfurtu a-M., se je zelo dobro obnesel. Aparat ni drag, a interni medicini in fiziologiji je prinesel dragocena dopolnilna doganja. Navaden rentgenski aparat je dr. Hofelder postavil na lesen podstavek, navaden fotografski aparat pa opremil z objektivom, ki ima 5 cm. Tako se rentgenska slika na senčniku fotografije fotografira na kinofilm.

Nedavno so dosegli po množestvenem rentgeniziranju prebivalcev vsega meklenburškega okraja prvi milijon rentgenskih posnetkov prsne votline. To bogato zetje so zdaj znanstveno izkoristili v atlasu rentgenskih posnetkov prsne votline. Od enega milijona pregledanih ljudi iz vseh socialnih slojev so ugotovili 87,41% ogroženih. 1,46% z aktivno tuberkulozo, 3,34% z ozdravljeno tuberkulozo, 1,38% z boleznimi srca in 2,79% z boleznimi arterij. 200 ljudi od enega milijona pa ima srce na desni strani. To je precej velik odstotek.

Veliki možje v trenutkih strahu

Vsak človek je imel v življenju trenutke, ko mu je od strahu nenadoma zaprlo sapo. Taki trenutki nimajo nič skupnega s strahopetnostjo. Nasprotno, večkrat jih lahko smatramo za podlago poguma in pravega junštva. Človek, ki nikoli v življenju ni začutil strahu in bojazni, kar pa pogumen človek hitro premeža, samo do-

kazuje, da njegova zavest počasi in težko reagira na neposredno nevarnost.

Zivljenje velikih mož nam kaže v tem pogledu marsikaj zanimivega. Cezar se je zelo bal viharja. Če ga je presenetil vihar, se je brž zavlil v svoj plašč in chitral v kot. Newton in Paganini sta se bala, če sta morala iti mimo posode z vodo Mozart se je bal zvokov običajne trompete in tresel se je po vsem telesu, čim jih je zaslišal. Schoppenhauer se je tresel od strahu, če je videl odprto brtev. Erasmus se je pa bal pogleda na ribe Carlyle, ki je rad opisoval življenje junakov, se je bal stopiti v trgovino. Rossini se je bal lastne sence. Pred megljo in vsem neznanim, kar bi se moglo skrivati za njo so čutili paničen strah Chopin, Alfred de Musset in Pol. Dostojevski se je vse življenje bal nečesa nerazumljivega in neobstoječega, kar bi se moglo nenadoma pojaviti pred njim kot resnično, grozno in ostudno dejstvo. Maupassant se je strašno bal odprtih vrat. Bal se je namreč, da bi mogel skozi nje vstopiti nezaželjeni gost — blaznež. In res je preživel zadnje trenutke svojega življenja v umobolnici.

Predrznost ameriških tolovajev

Ob koncu leta naprav, marsikdo bilanco, ki je vedno aktivna, če je namenjena javnosti. Če jo je napravila tudi newyorška policija, je morala gotovo na prvem mestu omeniti važen dogodek, ki se je pripetil lani v jeseni, čeprav se ni končal za poljejo slavno. Šele naključje je pomagalo aretirati tolovaje, ki so bili napadli nekakega dopoldne v letovišču Long Beach blizu New Yorka bančnega sla, ki je nesel v spremstvu policista 70.000 dolarjev v aktovki, privezani k telesu. Naenkrat so se pojavili, tolovaji, skočili so iz avtomobila,

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1, davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — T'pustov za male oglasne ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Din.

Male oglase

»Slov. Narod« sprejema upravo do 8. ure dopoldne

TRGOVINA Z USNJEJ

In čevljarstvi potrebščinami v večjem trgu se odda takoj v najem. — Potreben kapital 20.000 din, ostalo na ugodne mesečne obroke. Pojasnila daje Ivan Travnar, trgovec, Griže. 372

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Din.

OREHOVA JEDRCA nova, sortiran cvetlični med in medicio dobite najceneje v MEDARNI Ljubljana, Zidovska ul. 6 2. L.

POSEST

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Din.

TRGOVSKO HISO

v okolici mesta ali na deželi v bližini farne cerkve na prometnem kraju kupim ali vzajem v najem. — Ponudbe z ujedbo cene poslati na naslov: Ivan Vrtačnik, št. Lambert, p. Sava pri Litiji. 370

KETŠEJE
ENO
VEČERJAVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

INFORMACIJE
Beseda 1.— Din, davek posebej. Najmanjši znesek 15.— Din. OPOZORILO! Vsakogar, ki bi razširjal neresnične vesti o mojem pokojnem možu Francu, bom sodnijsko zasledoval. — ALIČ MARJIA, Trbovlje. 382

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

NARODNA
TISKARNA
LJUBLJANA
ČARJEVA 8

EVROPEJSKE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

E. C. Bentley:

»Skok skozi okno«

ROMAN

Trent jo je debelo pogledal. Zasmejala se je njegovega presenečenju. — Ah, vi ne veste tega. Če bi se bila drugič omožila, bi izgubila vse, kar mi je bil zapustil mož.

Učinek teh besed na Trenta je bil čudovit. Njegov obraz je postal za hip temnored in ko se je zopet pomiril, je napravil odločno kretnjo in sedel nazaj v naslanjač. Človek bi bil mislil, da sedi pri zobozdravniku. Potem je pa dejala mirno:

— Tega nisem vedela.

— Tako je to, — je odgovorila. — Tega se celo veselim, ker me je obvarovalo nečesa, kar ženska navadno v takem položaju stori. Razen tega še nisem našla moža, ki bi hotel vzeti ženo, kakršna sem jaz, vajeno razkošja in ki pri tem ne prinese v zakon niti belica dote.

— Niste ga še našli? — je vzkliknil Trent in planil pokonci. Če je tako, vam pa dokažem, da človeške želje niso vedno odvisne od denarja. Moje poslanstvo je končano — moje poslanstvo. Toda, zdaj vam povem to, kar bi nedvomno hotelo povedati mnogo moških, boljših od mene. Tu stoji nekdo, ki vas ljubi in ki bi vas rad prosil, da bi pustili bogastvo pri miru in postali njegova žena.

Zakrila si je obraz z rokami.

— Ne govorite tega, — je zašepetala.

32

— Govoril bom, priznati moram vse, preden odidem od tod. Morda to ni posebno taktično, vendar si pa drzmem govoriti. To je res. Od prvega trenutka, ko sem vas zagledal, ne da bi bili vedeli to — na pečinah v Marlstonu — ko ste bili razprostrli roke proti morju, od tistega trenutka vas ljubim. Toda tudi vaša lepota bi bila samo spomin, če bi bilo ostalo samo pri tej lepoti. Ko sem vas spremljal takrat iz hotela domov in ko ste mi položili roko na ramo — takrat se je to zgodilo. Nikoli mi ne ugasne ta dan v spominu. Do tistega dne sem vas občudoval, kakor občudujemo lepoto gorskega vrelca. Toda naslednjega dne je bil kalen, to je bilo tistega jutra, ko sem prišel k vam s svojim vprašanjem, izmučen po težkih dvomih. Ko sem videl vaš blede obraz, me je obšla globoka žalost. Mislim sem si, kar si zdaj znova ponavljam, da bi življenje ne bilo popolno, če bi me ne ljubili. Bil sem za vedno ujet v mrežah vaših črnih las in vašega sladkega glasu.

— Nehajte! — je vzkliknila. Obraz ji je zažarel. — Kaj naj vse to pomeni! Saj nisva otroka. Govorite kakor zaljubljen študent. To je blazno, tega nečemu poslušati. Kako more to govoriti take sentimentalnosti? Kje je vaše samozatajevanje?

— Ni ga več! — je vzkliknil Trent in se zasmeljal. — Izhlapele je. Nisem mogel tega povedati, ko ste bili bogati. Zdaj so se čari razblinili, zdaj je vseeno, kaj pride. Lahko imenujete to sentimentalnost, rekel sem vam, da vas ljubim, da vas obžujem in da ste mi najdražje bitje na svetu. Zdaj me pa pustite oditi.

Tedaj je pa iztegnila roke proti njemu.

— Ce vztrajaš na tem, — je dejal Trent, — se mora to zgoditi, toda raje bi mu pisal, če bi ne sedela tu pri meni. Če te pa še moram ubogati, je treba, da sedeva k pisalni mizi. Toda še nikoli se mi ni hotelo tako malo pisati kakor zdaj. — Ko mu je s poljubom zatisnila usta, je vprašal: Kaj naj mu pa pišem?

— Kar hočeš.

— Če bi storil tako, bi mu pisal: Mabel in jaz si dovoljujemo naznaniti svojo zaroko. — Toda to bi nedvomno ne bilo tisto, kar je treba napisati. Do uvoda sem že prišel: Dragi gospod Marlowe! — A kaj naprej?

— Pošiljam vam rokopis, ki vas bo zanimal, — je nadaljevala.

— Ali ne misliš, da je ta stavek nekam kratek? Pismo naj bi napravilo nanj vtis. Izbirati je treba dolge in vsebine polne stavke.

— Ne vem, čemu, — je odgovorila. — Dobila sem sicer mnogo pismom od advokatov in trgovcev, ki se začnajo: V odgovor na Vaše pismo z dne... Mislim pa, da je to smešno.

— Dobro, — je dejal Trent. — Storim, kakor želiš.

Sklonila se je nadenj in ga rahlo pobožala po glavi, potem je pa stopila h klavirju in začela tiho igrati. Čez nekaj časa je Trent vprašal:

— Kaj pa, če ne bo odgovoril?

Ozrla se je nanj.

— Tega si ne bo upal storiti, saj bi se moral bat, da ga boš ovidil.

— Saj vendar tega nočem storiti. Sicer bi pa ti tega itak ne dovolila. Razen tega bi pa tudi sam ne storil tega. Tu je preveč dvomov.

— Toda, — se je zasmejala, — ubogi Marlowe ne ve, kaj hočeš ali česa nočeš storiti.

Trent je priklimal. Jel je zopet pisati. Slednjič je pa odložil pero. Vstala je in se naslonila na njegovo ramo. Skupaj sta čitela pismo:

»Dragi gospod Marlowe!

Gotovo se spominjate, da sva se v juniju srečala v Marlstonu, žal v nesrečnih okoliščinah. Takrat je bila moja naloga začeti nepristransko preiskavo kot poročevalec velikega lista. Stori sem tako in prišel do izvestnih zaključkov. Spoznali jih boste iz priloženega rokopisa, ki je bil mišljen kot poročilo za moj list. Iz razlogov, ki mi jih ni treba podrobno naštevati, sem sklenil, da tega poročila ne bom objavil in da tudi nikomur ne povem njegove vsebine. Razen mene vesta samo dva človeka, kaj je v tem poročilu.

Pri teh besedah se je ozrla nanj.

— Dva človeka, — je dejala. — Tvoj stric je drugi. Videl sem ga včeraj zvečer in vse sem mu povedal. Ali nisi zadovoljna s tem? Neprestano me je težilo, da mu nisem povedal vsega po pravici, ko sem mu namignil, kaj sem odkril. In moj molk se mu je moral zdeti čuden. Toda moral sem mu pojasniti, da ni da bi te moral kriti. On je na svojo žalost zelo prebrisan in želel bi, da bi pristoval mojemu pogovoru z Marlowom. Dve glavi vesta več kakor ena.